

Universiteit
Leiden
The Netherlands

De macht van Privacy-Waakhonden in de EU: Lessen uit een internationale vergelijking van GDPR-toezichthouders

Hessing, Michael

Citation

Hessing, M. (2023). *De macht van Privacy-Waakhonden in de EU: Lessen uit een internationale vergelijking van GDPR-toezichthouders.*

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [License to inclusion and publication of a Bachelor or Master thesis in the Leiden University Student Repository](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3608446>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

De macht van Privacy-Waakhonden in de EU

Lessen uit een internationale vergelijking van GDPR-toezichthouders

Auteur: Michael Helsing

Studentennummer: S2053349

Begeleider: Prof. dr. A.C. Wille

Aantal woorden: 14980

Inleverdatum: 10 maart, 2023

Faculteit: Governance and Global Affairs

Voorwoord

Deze scriptie is het resultaat van maanden schrijven en herschrijven, en het is dan ook een opluchting dat het product voor u ligt. Het maken van een institutionele internationale vergelijking van de “GDPR”-toezichthouders in Europa, was zowel leerzamer als uitdagender dan ik van tevoren had gedacht. Ik ben dan ook erg tevreden over het werk wat hier voor u ligt. Daarbij heb ik hulp gekregen van veel mensen. Allereerst wil ik Anchrit Wille, mijn begeleider, bedanken voor de behulpzame feedback en ook de tweede lezer wil ik bedanken. Afsluitend wil ik mijn ouders en vriendin bedanken voor het proeflezen.

Abstract

Deze scriptie vergelijkt de manier waarop zes GDPR-toezichthouders – op basis van dezelfde Europese regelgeving – in de praktijk opereren. Dit gebeurt aan de hand van het theoretisch kader van Bovens en Wille (2020) waarin de formele, organisatorische en uitvoerende macht centraal staan. De bekeken landen zijn Nederland, België, Ierland, Finland, Frankrijk en Malta.

Uit deze internationale vergelijking blijkt dat de formele macht in de zes bekeken Europese landen in beperkte mate van elkaar verschilt: wel valt op dat het toezicht in Frankrijk relatief minder onafhankelijk is van de overheid. De capaciteiten (organisatorische macht) van de toezichthouders verschillen per land: de hoeveelheid budget en personeel en de kwaliteit van het personeel verschilt sterk per land. Opvallend is dat alle toezichthouders meer budget zouden willen. Ook de uitvoerende macht verschilt sterk tussen de verschillende landen.

Er is in de internationale vergelijking een kwalitatief verband gevonden tussen de organisatorische macht en de uitvoerende macht: landen die de capaciteit van hun toezichthouder uitgebreider hebben ingericht, hebben een sterkere uitvoerende macht: zij zijn met andere woorden effectiever, transparanter en hebben meer impact. Per land verschilt wel hoe sterk deze uitvoerende macht aanwezig is.

Inhoudsopgave

1. Inleiding	5
1.1 Aanleiding	5
1.2 Probleemstelling	6
1.3 Maatschappelijke relevantie van de hoofdvraagstelling	8
1.4 Wetenschappelijke relevantie van de hoofdvraagstelling	8
2. Theoretisch kader	10
2.1 Wat is regulatie.....	10
2.2 Wat is een toezichthouder ?	11
2.3 Taken en bevoegdheden van toezichthouders	11
Advisering	11
Voorlichting, informatieverstrekking & verantwoording	13
2.4 Drie dimensies van macht	14
Formele macht.....	14
Organisatorisch macht.....	15
Uitvoerende macht	16
2.5 Hypotheses en beantwoording hoofdvraag	17
3 Methodologie	20
3.1 Beschrijving en motivatie onderzoeksstrategie.....	20
3.2 Welke eenheden zijn meegenomen in het onderzoek en hoe zijn deze geselecteerd ?..	20
3.3 Hoe zijn de gebruikte concepten geoperationaliseerd ?.....	21
3.4 Methode van materiaalverzameling	25
3.5 Kwalitatief of kwantitatief onderzoek ?	25
3.6 Beschrijving en verantwoording van analyse.....	26
3.7 Betrouwbaarheid en geldigheid van het onderzoeksmateriaal	26
4 Internationale vergelijking van GDPR-toezichthouders in 6 landen: de beschrijving van het toezicht per land.	28
4.1 GDPR als regulatie van de Europese Unie.....	28
4.2 GDPR toezichthouders in Nederland, België, Frankrijk, Ierland, Malta en Finland, ...	29
4.3 beantwoording van de hypothese 2 en 3	39
5 Internationale vergelijking van GDPR-toezichthouders de conclusie	46
5.1 Beantwoording hoofdvraag	46
5.2 Overige bevindingen	47
5.3 Aanbevelingen aan toezichthouders	47
6. Discussie.....	49
6.1 Discussie van theorieën.....	49

6.2 Discussie punten analyse.....	50
Literatuurlijst.....	52
Bronnenlijst.....	56

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

In de 21ste eeuw is er sprake van een afname van privacy (Solove & Schwartz, 2020). Overheidsinstanties en bedrijven willen steeds meer informatie van burgers en andere organisaties verzamelen. Deze informatie wordt gezien als zeer waardevol, zo kunnen bedrijven veel geld verdienen aan deze informatie (Lambrecht et al., 2014). Overheidsinstanties kunnen met deze informatie beter inspelen op de behoeften van burgers, waarbij ze tegelijkertijd informatie verkrijgen over verdachte personen (Jaeger, Bertot & McClure, 2003). Deze inwinning van informatie is bovendien vergemakkelijkt door digitalisering van de wereld, hierdoor kan in een paar klikken en door middel van cookies een grote hoeveelheid persoonlijke informatie opgeslagen en ingezien worden (Solove & Schwartz, 2020). Dit gaat gepaard met de wens vanuit de burger voor het behoud van voldoende privacy. Van belang is daarom dat er een middenweg wordt gezocht waarbij gegevens op een handige wijze kunnen worden gebruikt en tegelijkertijd de privacy voldoende gewaarborgd wordt (Beldad, et al., 2014). Om dit te bewerkstelligen heeft de Europese Unie de General Data Protection Regulation (hierna GDPR) in het leven geroepen.

De GDPR is in 2016 aangekondigd en vanaf 2018 in werking getreden (European Union, 2020.). Deze wet stelt een aantal eisen aan de Europese landen over het verwerken en beschermen van persoonsgegevens. Deze eisen mogen echter door elk land zelf verder ingevuld worden met nationale wet- en regelgeving (European Union, 2020). De wet GDPR biedt dus slechts richtlijnen waaraan nationale wetgeving moet voldoen, waardoor details in nationale wetgeving per land kunnen verschillen.

De wet GDPR eist dat in elke lidstaat een toezichthouder controleert of er wordt voldaan aan de GDPR richtlijnen (European Union, 2020). Er is in de meeste lidstaten gekozen om al bestaande toezichthouders die zich bezighielden met gegevensbescherming, deze taak erbij te geven. Deze toezichthouders zijn zelfstandige bestuursorganen met eigen rechtspersoonlijkheden. Zij voeren zelfstandig werkzaamheden uit. De behaalde resultaten zijn wisselend, ondanks het feit dat deze toezichthouders werken volgens dezelfde algemene richtlijnen van de Europese Unie (Heine, 2021). Om te kunnen beoordelen of een toezichthouder goede resultaten behoudt, wordt er gekeken naar een aantal belangrijke punten, waarvan de twee belangrijkste zijn impact en effectiviteit. Met impact wordt bedoeld dat bedrijven en of overheidsorganisaties privacy beter waarborgen nadat de toezichthouder heeft

ingegrepen door waarschuwingen ofwel straffen. Met effectiviteit wordt bedoeld of de juiste bedrijven worden aangesproken en of dit gebeurt op een gestructureerde manier die bijdraagt aan het zo snel mogelijk aanpakken van verkeerde praktijken als het aankomt op gegevensbescherming (European Commission, z.d.).

1.2 Probleemstelling

De GDPR-toezichthouders geven aan dat het aantal signalen over het schenden van de privacy zo groot is, dat het vrijwel onmogelijk is om deze alle zorgvuldig te onderzoeken en om vervolg activiteiten te ontplooiën om te zorgen dat de samenleving de richtlijnen naleeft (Leiser, 2019). De toezichthouders krijgen steeds vaker te maken met bijvoorbeeld Big Tech bedrijven, zoals Google en Meta (Facebook), die buiten de Europese Unie niet conform de GDPR richtlijnen hoeven te werken en daarom menen dat dit ook niet nodig is binnen de Europese Unie, of er wordt een eigen invulling gegeven aan de regelgeving van de GDPR die niet volstaat (Heine 2021).

In Nederland is de Autoriteit Persoonsgegevens aangesteld als toezichthouder. Uit onderzoek blijkt dat ook in Nederland het aantal dataleaks zodanig toeneemt, dat de Autoriteit Persoonsgegevens niet in staat is om alle signalen te behandelen (Teunis, 2020)(Autoriteit Persoonsgegevens, 2020). Een datalek betekent dat ongeoorloofde of onbedoelde toegang is tot persoonsgegevens, daarbij kan een datalek ook geclassificeerd worden als het ongeoorloofd of onbedoeld vernietigen van persoonlijke informatie (Autoriteit Persoonsgegevens, 2022). Ondanks de toenemende druk worden ook successen behaald, zoals recentelijk door de Franse Autoriteit Persoonsgegevens (CNIL). Deze toezichthouder heeft een rechtszaak gewonnen, die zij had aangespannen tegen het Amerikaanse bedrijf Google. De Franse Toezichthouder heeft Google een boete van 50 miljoen euro kunnen opleggen wegens overtreding van de GDPR richtlijnen (Ramdharie, 2019). Door deze uitspraak is duidelijk geworden dat de richtlijnen ook gelden voor de Google activiteiten in de Europese Unie.

Bovenstaande roept de vraag op of de nationale toezichthouders effectief te werk gaan: hebben de interventies impact en richten de toezichthouders zich op de juiste dingen? Dit kan achterhaald worden als er gekeken wordt naar de verantwoordingsmacht van toezichthouders. Deze verantwoordingsmacht stelt een aantal criteria op die onder andere aangeven hoe toezichthouders functioneren en op welke punten hier mogelijk tekortkomingen zijn.

De verantwoordingsmacht binnen dit onderzoek wordt gedefinieerd op basis van de drie dimensies van macht, welke vormen van macht onder andere betrekking hebben op de werkzaamheden van toezichthouders: formele macht, organisatorische macht en de uitvoerende macht (Bovens & Wille, 2020). Deze drie machten zijn voor de GDPR toezichthouder als volgt gedefinieerd:

- 1) formele macht: Het kader van de door de wet gegeven macht waarin de werkzaamheden worden uitgevoerd. En mede de daarbij komende onafhankelijkheid van andere instanties
- 2) organisatorische macht: De middelen die de toezichthouder tot zijn beschikking heeft om diens taken uit te voeren. Hieronder valt het budget, personeel, opleidingsniveau en het management.
- 3) uitvoerende macht: De activiteiten die een toezichthouder uitvoert, de resultaten die hiermee behaald worden en de transparantie van de werkwijze.

Gevonden wordt dat deze drie machten onderling van invloed op elkaar kunnen zijn. Hoe dit precies in de praktijk werkt, is iets dat in dit onderzoek beantwoord zal worden. Dit leidt tot de volgende hoofdvraag:

Hoe zijn de formele en organisatorische macht van invloed op de uitvoerende macht?

Om een zo volledig mogelijk antwoord op de hoofdvraag te geven zal er binnen dit kwalitatieve onderzoek gebruik worden gemaakt van drie bouwstenen (leeswijzer):

1. Een theoretisch kader (Hoofdstuk 2) waarin wordt uitgelegd wat regulering is (2.1), wat het inhoudt om een toezichthouder te zijn (2.2), en welke taken toezichthouders uitvoeren(2.3). Daarnaast gaat het theoretisch kader in op de formele, organisatorische en uitvoerende macht van toezichthouders (2.4). Met behulp van deze begrippen kunnen hypothesen opgesteld worden die mogelijk ook teruggevonden worden in de praktijk (2.5).
2. Deze hypothesen worden getoetst aan de praktijk. Dit zal toegepast worden door onderzoek naar 6 nationale toezichthouders. Het gaat om de nationale toezichthouders van de landen: Nederland, België, Ierland, Finland, Frankrijk en Malta en de internationale toezichthouder de EDPB.

3. Op basis van deze twee bouwstenen wordt geconcludeerd wat we kunnen leren van deze internationale vergelijking. Hierdoor is er sprake van een deductief onderzoek, hierbij staat centraal dat er vanuit generieke theorieën wordt toegewerkt naar een specifieke casus.

1.3 Maatschappelijke relevantie van de hoofdvraagstelling

De hoofdvraag is maatschappelijk zeer relevant. Doordat er steeds meer persoonsgegevens worden verzameld en worden gebruikt, is de effectiviteit van het toezicht op de privacy belangrijk. Een van de belangrijkste regulaties hiervoor is de GDPR en daarbij de nationale toezichthouders. Hierbij is het van belang dat deze toezichthouders beschikken over de juiste middelen (formeel en organisatorisch) en dat deze middelen op een manier ingezet worden die effectief zijn voor de samenleving. Door de zeven gekozen casussen (Nederland, België, Malta, Ierland, Frankrijk, Finland en de EDPB) kan dan ook gekeken worden naar de verschillen tussen deze toezichthouders. Dit maakt dat gevonden resultaten zo breed mogelijk inzetbaar zijn.

Door het beantwoorden van de onderzoeksvraag zal bovendien duidelijk worden op welke wijze de impact en effectiviteit in verband staan met de formele en organisatorische opbouw. Hieruit kan vervolgens lering getrokken worden voor de nationale en Europese overheid over de toezichthouders. Hierdoor kan er per toezichthouder gekeken worden waar mogelijke verbeterpunten zitten en hoe deze de effectiviteit zouden kunnen beïnvloeden. Deze verbeterpunten kunnen tevens bijdragen aan verbeterde internationale samenwerking, wanneer een toezichthouder beter intern fungeert kan deze ook makkelijker samenwerkingsverbanden onderhouden (Ennals & Gustavsen, 1999).

1.4 Wetenschappelijke relevantie van de hoofdvraagstelling

De hoofdvraag is wetenschappelijk relevant. Binnen de bestuurswetenschap is de GDPR een relatief nieuw onderwerp. Zo was er op nationaal niveau al vaak sprake van wetgeving rondom persoonsgegevens, maar tot 2018 was er nog geen wetgeving op Europees niveau. Dit betekent dat er slechts over een periode van 4 jaar informatie beschikbaar is over de wijze waarop de toezichthouders functioneren. De bestaande publicaties over dit functioneren van onder andere de European Data Protection Board (EDPB) en de nationale toezichthouders, richten zich veelal op casussen die gaan over nationale zaken. Daarentegen worden er tussen toezichthouders onderling amper vergelijkingen gemaakt. Met dit onderzoek wordt getracht om hier meer

informatie over in te winnen en uitspraken te kunnen doen over de overeenkomsten en verschillen tussen deze toezichthouders. Daarbij kan op basis van de vergelijking gekeken worden hoe toezichthouders ten opzichte van elkaar scoren op bepaalde vlakken waardoor er meer inzichten kunnen ontstaan in hoe toezichthouders functioneren en welke factoren dit functioneren mogelijk beïnvloeden.

2. Theoretisch kader

Dit hoofdstuk beschrijft de rol van de toezichthouder met diens taken en bevoegdheden. Daarbij zal gekeken worden hoe deze taken en bevoegdheden mogelijk beïnvloed kunnen worden bij toezichthouders.

2.1 Wat is regulatie

Het begrip regulatie wordt binnen de literatuur op veel verschillende manieren geïmplementeerd en uitgelegd. Daarom is er gekozen voor een onderzoek waarbij het begrip zo breed mogelijk toepasbaar is opgesteld. Door de toepassing van deze specifieke literatuur wordt de volgende definitie gevonden:

“Regulatie is in beginsel een middel om de activiteiten van een bepaalde groep te beïnvloeden zodat een gewenst resultaat ontstaat.” (Koop & Lodge, 2015, p 105.)

De regulatie omvat een set van regels of normen die zijn uitgevaardigd door een relevante autoriteit en die een specifieke sector reguleren. Dit kunnen zowel een privaatrechtelijke sector als publieksrechtelijke sector zijn. Een regulatie wordt vaak internationaal opgesteld, waarbij een directe impact op een bepaalde groep wordt nagestreefd. Koop & Lodge (2015) stelden in hun onderzoek vast dat regulatie meestal van toepassing is op (het economische handelen van) de privaatrechtelijke sector.

Uit onderzoek van Koop & Kessler (2020) blijkt echter dat - door binnenlandse institutionele context - de internationale regulering niet altijd door landen naar behoren verwerkt worden in nationale regelgeving. Belemmeringen treden vooral op als sprake is van autoritarisme en traditionele staatscontrole over de economie van een land. Uit dit onderzoek blijkt tevens dat hierdoor zelfs een negatieve invloed ontstaat op het adopteren van regulaties in nationale regelgeving. Dit zou een verklaring kunnen zijn voor mogelijke afwijkingen in de werkwijze van toezichthouders wanneer deze zich in een land met voorgenoemde specificaties vestigt.

2.2 Wat is een toezichthouder ?

In iedere EU-lidstaat zijn toezichthouders aanwezig. De toezichthouder moet een onafhankelijke en onpartijdige organisatie zijn met een publiekelijk doel. Dit is nodig zodat de organisatie andere organisaties kan controleren op het naleven van één of meerdere regulaties (Huizinga & Bree, 2017).

Onafhankelijkheid betekent dat de toezichthouder geen directe banden kan of mag onderhouden met andere organisaties, die de uitkomsten van de werkzaamheden van de toezichthouder zouden kunnen beïnvloeden (Braun et al., 2021). Dit om te voorkomen dat er sprake kan zijn, dat de uitkomsten van een onderzoek worden gemanipuleerd (Braun et al., 2021).

Daarbij worden toezichthouders gezien als een manier om ervoor te zorgen dat het democratisch gehalte in een land verhoogd wordt (Beldad et al., 2012). Toezichthouders bieden namelijk de mogelijkheid voor burgers om problemen voor te leggen waarvan de burger acht dat deze onjuist door de politiek of het openbaar bestuur worden opgepakt. Dit biedt burgers nieuwe mogelijkheden om hun ongenoegen of zorgen te uiten. Deze informatie is iets waar het openbaar bestuur iets mee kan en vaak ook iets mee moet doen (Fowler, 2015).

2.3 Taken en bevoegdheden van toezichthouders

De taken van de toezichthouder bestaan uit toezicht, advisering, voorlichting, informatieverstrekking, verantwoording afleggen, internationale samenwerking en corruptie tegen gaan.

Advisering

Het toezicht door de toezichthouder omvat de taken waarmee naleving van de wettelijke regels worden gewaarborgd. Onder dit toezicht vallen diverse activiteiten (Ottow & Lavrijssen, 2011):

- Onderzoek doen (uit eigen beweging) naar mogelijke overtredingen van de wet.
- Handhavend optreden bij constatering van overtredingen. Bijvoorbeeld door een boete op te leggen.
- Raadpleging voordat persoonsgegevens worden verwerkt waaraan hoge risico's zijn verbonden
- Gedragscodes toetsen
- Signalen vanuit de samenleving onderzoeken
- Netwerken met andere toezichthouders om relevante informatie uit te wisselen

- Het verbeteren en herzien van beleid
- Bemiddelen tussen rechtspersonen

Het doel van deze taken is (Ottow & Lavrijssen, 2011). :

- Het voorkomen en monitoren van maatschappelijke ongewenste effecten;
- Het beschermen van diegenen, die slecht voor zichzelf kunnen opkomen (zowel organisaties, bedrijven als personen);
- Het controleren van kwaliteitseisen;
- Het beperken van risico's, nagaan of regelgeving naar behoren functioneert, alsmede het controleren op bedrog en misbruik van gegevens.
- Een hogere mate van efficiëntie verkrijgen binnen de overheid
- Leren van de successen en falen van andere toezichthouders.

Het adviseren omvat de taken die de toezichthouder uit eigen beweging doet om de regering en/of het parlement te adviseren over nieuwe wet- en regelgeving die gaan over de sector waar de toezichthouder in is gespecialiseerd. Door middel van evaluaties worden heikele punten in de wet- en regelgeving zichtbaar gemaakt en worden op basis daarvan adviezen gegeven om bestaande regelgeving aan te passen of nieuwe regelgeving in te voeren (Van Erp et al., 2020). Hierbij heeft een toezichthouder ook de mogelijkheid om zich bezig te houden met het beleidsproces. Toezichthouders kunnen hier adviezen over geven en ervoor zorgen dat deze processen worden aangepast zodat deze beter aansluit bij wat zij proberen te bereiken (Fowler, 2015).

Naast adviseren, kan een toezichthouder er ook voor kiezen om meer dwingend haar formeel bestuursrechtelijke macht in te zetten. Middels deze macht kan een toezichthouder alsnog dwingen om organisaties veranderingen door te laten voeren die uit een onderzoek naar voren zijn gekomen. Dit kan op diverse manieren; om te beginnen met een waarschuwing, maar middels wet- en regelgeving is een toezichthouder ook bevoegd om organisaties boetes op te leggen of zelfs te sluiten indien een situatie te gevaarlijk is voor de samenleving (Vegter & Maandag, 2015).

Tevens kan een toezichthouder fungeren als mediator, wanneer partijen met elkaar botsen over problematiek waar de toezichthouder mee bekend is. De toezichthouder neemt dan een

objectieve rol in en observeert de standpunten van beide partijen. De toezichthouder heeft de bevoegdheid, om bindende uitspraken te doen, waaraan partijen zich dienen te conformeren (Vegter & Maandag, 2015). Bij de rol van mediator kan de toezichthouder zich ook bezighouden met sociale aansprakelijkheid, dit biedt voor burgers de mogelijkheid om aan te duiden waar problemen volgens hun binnen de maatschappij liggen. Deze informatie kan dan via de toezichthouder vervolgens voorgelegd worden aan het openbaar bestuur, wat er voor zorgt dat burgers meer inspraak hebben over de sector van de desbetreffende toezichthouder (Joshi & Houtzager, 2012). Hierdoor zijn toezichthouders op meerdere gebieden inzetbaar en kunnen zij fungeren als een betrouwbaar onafhankelijk orgaan, dat verslag kan doen over complexe alsmede sensitieve zaken (Vegter & Maandag, 2015).

Voorlichting, informatieverstrekking & verantwoording

Het voorlichten, informatie verstrekken en verantwoording afleggen omvat de taken waarmee de toezichthouder helderheid verschaft aan organisaties over de uitleg van wettelijke normen (normuitleg). Het informatie verstrekken doet de toezichthouder via onder meer een (digitaal) Informatie- en Meldpunt. Met het publiceren van een jaarverslag legt de toezichthouder publiekelijk verantwoording af (Wolfort, 2022). Daarbij kan een nationale toezichthouder verantwoording afleggen aan een internationale toezichthouder die voorziet in het aanscherpen van regels en het controleren dat transparantie hoog blijft door middel van publicaties (Inspectieraad, 2019).

Op basis van bovenstaande en literatuuronderzoek blijkt dat toezichthouders zich onder andere bezig kunnen houden met (niet limitatief):

- ✓ Gericht onderzoek;
- ✓ Monitoren van data;
- ✓ Informeren aan instanties;
- ✓ Waarschuwingen uitdelen;
- ✓ Opleggen van sancties;
- ✓ Mediation.

2.4 Drie dimensies van macht

Bovens & Wille (2020) beschrijven de toezichthouder op basis van drie dimensies van macht:

- De formele macht geeft hierbij de toezichthouder de wettelijke bevoegdheden en autonomie.
- de organisatorische macht geeft de toezichthouder de (personele en andere) capaciteiten.
- de uitvoerende macht geeft toezichthouder de verantwoordelijkheid over de effectiviteit impact en transparantie van diens werkzaamheden.

Toezichthouders opereren vanuit het bestuursrecht, waardoor de toezichthouders via nationale wet en regelgeving (formele) macht kunnen uitoefenen. Als gevolg van de complexiteit van de werkzaamheden, is het van belang dat een hoge graad van kennis en kunde aanwezig is binnen de personele capaciteiten van de toezichthoudende organisatie. De effectiviteit van de werkzaamheden op de samenleving blijkt uit de opvolging van adviezen en beleidsaanpassingen die de toezichthouder voorstelt, de transparantie van haar communicatie naar de samenleving, maar ook uit het afschrikkende effect van opgelegde boetes.

Bovens & Wille (2020) leggen een basis voor het verklaren van het ontstaan van mogelijke verschillen in de effectiviteit tussen toezichthouders. Deze verschillen worden verklaard vanuit de drie voorgenoemde dimensies.

Formele macht

De formele macht bepaalt de autonomie van de organisatie ten opzichte van de overheid. Deze autonomie wordt bepaald door wet- en regelgeving. Deze wet en regelgeving beïnvloedt een aantal begrippen die van belang zijn voor de formele macht. Hieronder valt de autonomie van een toezichthouder (zowel formeel gezien als institutioneel), welke bepaalt in hoeverre een toezichthouder onafhankelijk is. (Van Erp et al., 2020). Ook valt informatie en ondervragingsmacht hieronder. Deze begrippen bepalen in hoeverre het mogelijk is voor een toezichthouder om aan hun informatie te komen en wie een toezichthouder wel en niet mag aanspreken/onderzoeken. Afsluitend bepaalt de wet en regelgeving in hoeverre de toezichthouder toegang heeft tot sancties en hoe ingrijpend deze sancties kunnen zijn (Bovens, 2007).

Hier kunnen verschillen ontstaan tussen landen wanneer de Europese wet- en regelgeving algemeen is omschreven waardoor landen veel zeggenschap hebben in de nationale invulling hiervan (Barnes, 1994). Ook kunnen verschillen in formele macht van de toezichthouder tussen landen ontstaan doordat overheden, bedoeld of onbedoeld, zich gaan mengen met de werkzaamheden van een toezichthouder waardoor deze anders gaat functioneren (Barnes, 1994). Deze verschillen zouden dan kunnen leiden tot beperkingen bij de uitvoering van de taken van toezichthouders. Zo zou er mogelijk minder ruimte zijn om de juiste informatie in te winnen of kunnen toezichthouders niet de sancties uitdelen die nodig zijn om ervoor te zorgen dat organisaties zich gaan aanpassen.

Daarom is het van belang voor een toezichthouder dat het formele pakket zo breed mogelijk is. Hierdoor kan een goede wettelijke basis ontstaan om de taken uit te voeren. Wanneer dit niet het geval is, kan dit betekenen dat voorgenoemde problemen kunnen ontstaan.

Organisatorisch macht

De organisatorische macht focust zich op de capaciteiten van een toezichthouder. Onder capaciteiten kunnen een aantal begrippen geschaard worden. Beginnend bij budget, dit duidt aan hoeveel geld er is om te besteden op de jaarbegroting. Dit budget wordt door de overheid en de grondwet bepaald en een toezichthouder kan slechts aangeven of dit voldoende is. Voortbouwend is er het begrip personeel en opleidingsniveau. Hierin wordt gekeken naar hoeveel personen werkzaam zijn bij de toezichthouder, hoeveel uur er gewerkt wordt en vervolgens wat de gemiddelde opleiding is bij dit personeel. Deze twee begrippen zijn gelinkt aan het budget, zo kan een toezichthouder slechts een beperkt aantal mensen inhuren op basis van het budget. Naarmate dit budget krappere wordt, zal dit onder andere kunnen resulteren in een besparing op personeel (Flink, 2017). Het personeel wordt vervolgens aangestuurd door leidinggevend. Hier wordt gekeken naar hun structuur en samenstelling. Zo wordt gekeken naar wat deze leiders voor methoden gebruiken om hun mensen aan te sturen en of er genoeg en bekwame leidinggevend zijn aangesteld (Hou et al., 2012). Afsluitend wordt gekeken naar internationale relaties en samenwerking, hierin wordt onderzocht in hoeverre een toezichthouder gebruik kan maken van diens netwerk om te helpen met uitvoerende taken. (Bovens & Wille, 2020).

Deze begrippen maken dat er op een aantal vlakken verschillen kunnen ontstaan per toezichthouder. De economie en het niveau van scholing van een land kunnen voor veranderingen bij de capaciteiten van een toezichthouder zorgen. (Van Muijen 1999). Tevens kunnen landen verschillende (bedrijfs)culturen hebben wat van invloed kan zijn op de leidinggevende structuur van de toezichthouder (Van Muijen, 1999). Wanneer deze leidinggevende structuur dan ook niet gedetailleerd vanuit regulatie is vastgelegd, kunnen hierdoor verschillen in de organisatie ontstaan (Thomas, 1998). Afsluitend kan een toezichthouder in mindere mate internationale hulp krijgen wanneer deze geïsoleerder werkzaam is. Voorgenoemde verschillen kunnen veelal voorkomen doordat een land in een andere ontwikkelingsfase zit dan andere landen of wanneer een land economisch gezien sterk verschilt van andere landen (Graham, 2002).

Uitvoerende macht

De uitvoerende macht laat zien in hoeverre een toezichthouder diens taken uitvoert en of deze taken effectief impactvol en transparant zijn (Norris & Nai, 2017). Effectiviteit houdt in dat er met zo min mogelijk capaciteit een passende oplossing wordt gevonden voor een probleem. Binnen deze oplossing moet dan ook rekening gehouden worden met alle betrokkenen (Van Acker & Bouckaert 2019). Impact geeft aan in hoeverre toegepaste oplossingen in het verleden ervoor hebben gezorgd dat organisaties niet terugvallen in oude gewoontes. Ook geeft impact aan of de onderzoeken en aanbevelingen van een toezichthouder hebben gezorgd voor een verschil bij de organisatie waaraan het advies/aanbeveling is geleverd (Pierre & de Fine Licht 2019). Afsluitend is transparantie van belang. Dit geeft aan of er teruggevonden kan worden wat de werkwijze was van een toezichthouder en of een toezichthouder duidelijk communiceert met de maatschappij waarom er gekozen wordt voor bepaalde onderzoeken of sancties (Gustavson & Sundström 2016)

Naast deze drie begrippen zijn er nog een aantal andere begrippen die ook bijdragen aan de uitvoerende macht. Zo kan gekeken worden naar creativiteit. Hierin wordt nagegaan of een toezichthouder out of the box kan denken en met originele oplossingen komt (Bovens & Wille, 2020). Productiviteit, dit begrip ondersteunt het begrip efficiëntie en probeert te achterhalen hoeveel taken een toezichthouder in een jaar uitvoert en van welke sancties een toezichthouder gebruik maakt (Bovens & Wille, 2020). En afsluitend geloofwaardigheid. Hier wordt gekeken

of de gepubliceerde stukken van een toezichthouder overeenkomen met de werkelijkheid (Bovens & Wille, 2020).

Deze zes begrippen vormen samen de uitvoerende macht. Daarbij kan vanuit het concept van Kuris (2015) aangegeven worden of het uitvoerende aspect van een toezichthouder meer gericht is op het uitdelen van sancties die directe gevolgen hebben voor een rechtspersoon (Bijten) of dat een toezichthouder slechts informeert over problemen bij rechtspersonen die zich niet houden aan wet en regelgeving (blaffen). Dit onderscheid is van groot belang als er gekeken wordt naar effectiviteit als wel impact. Een toezichthouder die gefocust is op het informeren kan bijvoorbeeld een kleinere impact hebben dan toezichthouders die sancties uitdelen, maar op lange termijn kan de informerende toezichthouder mogelijk door adviezen voor wet en regelgeving alsnog een even grote impact hebben.

2.5 Hypotheses en beantwoording hoofdvraag

Voor dit onderzoek worden er hypothesen opgesteld die toewerken naar het beantwoorden van de hoofdvraag. Deze hypothesen worden opgesteld door middel van informatie vanuit het theoretisch kader.

Allereerst is van belang om na te gaan wat de GDPR voor wetgeving is. Binnen het theoretisch kader is gedefinieerd wat regulaties zijn. Deze structuur van wet en regelgeving zou mogelijk overeen kunnen komen met hoe de toezichthouders aan hun formele macht komen. Om te testen of deze aanname klopt zal gekeken worden naar de volgende hypothese:

Hypothese 1: De GDPR is een regulatie die invulling geeft aan de formele macht van de GDPR toezichthouders

Voor de tweede hypothese wordt gekeken naar het conceptuele model van Bovens & Wille (2020). Vanuit dit model is gevonden dat een toezichthouder beschikt over drie dimensies van macht: de formele, organisatorische en uitvoerende macht. Deze machten kunnen per toezichthouder verschillen en worden bepaald door tal van factoren. Doordat er zoveel factoren zijn, wordt verwacht dat er verschillen gevonden zullen worden tussen de nationale toezichthouders. Dit leidt tot de volgende hypothese

Hypothese 2: De formele, organisatorische en uitvoerende macht van de GDPR-toezichthouder verschilt per land.

Daarbij is gevonden dat de uitvoerende macht van toezichthouders op twee verschillende soorten manieren uitgevoerd kan worden, namelijk een informerende rol ofwel een meer straffende rol. Om beter inzicht te krijgen in hoe deze uitvoerende macht werkt, moet daarom gekeken worden wat de uiteindelijke rol is van GDPR toezichthouders. Hiervoor is de volgende hypothese opgesteld.

Hypothese 3: GDPR toezichthouders hebben als functie om op te treden als straffende toezichthouders.

Een laatste hypothese zal kijken naar de mogelijkheid voor toezichthouders om op tijd schadelijke trends voor privacy te achterhalen. Hier wordt verwacht dat concepten als scholing, budget en personeel in positieve zin kunnen bijdragen aan het vroegtijdig opsporen van deze problemen. Aan de hand van deze hypothese kan hierna ook aangegeven worden hoe capaciteiten de uitvoerende macht mogelijk beïnvloeden want naarmate een toezichthouder eerder een probleem identificeert kan deze ook sneller ingrijpen en zorgen voor een efficiëntere werkwijze. Hieruit komt de volgende hypothese voort

Hypothese 4: Naarmate er een hogere organisatorische macht is, zullen toezichthouders eerder gevaren voor privacy kunnen opsporen.

Afsluitend kan dan een voorlopig antwoord gegeven worden op de hoofdvraag: *Hoe zijn de formele en organisatorische macht van invloed op de uitvoerende macht?*

In het theoretisch kader is gevonden dat capaciteiten een grote rol kunnen spelen bij de uitvoerende macht. Wanneer een van de begrippen, waaruit capaciteit bestaat, minder aanwezig is, kan er een mogelijke afname zijn bij uitvoerende macht. Zo zou het moeilijker kunnen worden om alle taken uit te voeren wanneer er te weinig personeel is, de kennis er niet is of de aansturing er niet is om het personeel goed in te zetten. Daarbij wordt verwacht dat als het budget te klein is, een toezichthouder moeilijker achter grote organisaties aan kan gaan, omdat deze over meer middelen beschikken om zich te verdedigen dan dat een toezichthouder heeft om onderzoek te doen. Daarbij zou ook een af- of toename van formele macht van invloed zijn

op de uitvoerende macht. Wanneer er in de wet en regelgeving weinig mogelijkheden zijn om sancties uit te delen of om onderzoek te doen, belemmert dit de toezichthouder om taken naar behoren uit te voeren en de juiste conclusies te trekken uit onderzoeken om goede aanbevelingen te doen. Hierdoor wordt verwacht dat wanneer de formele en organisatorische macht in hogere mate aanwezig zijn, er een stijging zou moeten zijn in de aanwezigheid van uitvoerende macht.

3 Methodologie

In dit hoofdstuk wordt de onderzoek aanpak uitgelegd en verantwoord. Daartoe wordt in paragraaf 1 beschreven welke onderzoeksstrategie gekozen is en wordt gemotiveerd waarom voor deze onderzoeksstrategie gekozen is. In de paragrafen 2 tot en met 6 wordt nader ingegaan op de wijze van dataverzameling. In paragraaf 7 wordt de betrouwbaarheid en geldigheid van het onderzoek beschreven.

3.1 Beschrijving en motivatie onderzoeksstrategie

De strategie die in dit onderzoek wordt gebruikt, is gebaseerd op een vergelijkende case study. Deze methode komt met een aantal voordelen voor het onderzoek. Zo is het mogelijk bij een vergelijkende case study om een hoge mate van data te verzamelen die de diepte ingaat, dit maakt dat er gedetailleerd wordt aangegeven hoe de toezichthouders handelen. Zowel individueel als ten opzichte van elkaar. Binnen dit onderzoek is dat van belang om een beter beeld te krijgen van een toezichthouder en in welke mate de drie dimensies van macht aanwezig zijn. Deze informatie kan vervolgens gebruikt worden om verbanden tussen de drie dimensies van macht te vinden, waarbij dit tevens een goede basis biedt voor internationale vergelijkingen tussen de toezichthouders. Daarbij biedt het theoretisch kader een conceptueel model van waaruit hypothesen opgesteld worden die helpen met de vergelijkende case study. Dit maakt het mogelijk om bewijs te verschaffen voor de hypothesen. Door middel van deze aanpak kan er een vergelijking gemaakt worden tussen de toezichthouders, waaruit adviezen gegeven kunnen worden waar de sterke en zwakke punten liggen van toezichthouders en hoe deze onderling in verband met elkaar staan.

3.2 Welke eenheden zijn meegenomen in het onderzoek en hoe zijn deze geselecteerd ?

De eenheden binnen het onderzoek betreffen de 6 nationale toezichthouders uit de landen: Nederland, België, Finland, Ierland, Frankrijk en Malta. Daarbij wordt ook nog gekeken naar de overkoepelende internationale toezichthouder de European Data Board Protection (hierna EDPB). Gekozen is voor deze 6 nationale toezichthouders omdat deze een goede weerspiegeling zijn van de soorten landen in Europa. Zo bevinden zich er landen in met een kleinere bevolking zoals Malta en Finland, maar ook middelgrote landen zoals België en Nederland en landen met een grotere bevolking zoals Frankrijk. Hierdoor is er op het gebied van populatie een goede verdeling. Tevens zijn de landen verschillend qua (werk)cultuur, taal, economie en stakeholders. Zo zijn er in landen als Ierland en Frankrijk meerdere grote tech bedrijven aanwezig die een grote rol spelen in privacy, waar er in landen als Malta en Finland meer kleine

bedrijven zijn die mogelijk anders omgaan met privacy. Hierdoor ontstaat een zo compleet mogelijk beeld van de situatie van toezichthouders en kunnen uitkomsten van het onderzoek beter gegeneraliseerd worden omdat er rekening wordt gehouden met de verschillende factoren die een toezichthouder kunnen beïnvloeden.

Afsluitend zijn deze landen gekozen omdat de nationale toezichthouders in het Engels artikelen publiceren, wat het mogelijk maakt om genoeg informatie te verzamelen over de nationale toezichthouders om vergelijkingen onderling te kunnen schetsen.

3.3 Hoe zijn de gebruikte concepten geoperationaliseerd ?

Van belang is dat er duidelijkheid is om concepten om te zetten naar meetbare begrippen. Binnen dit onderzoek zijn er tal van begrippen die van belang zijn bij een toezichthouder en die bijdragen aan de mate van de drie dimensies van macht die horen bij de toezichthouder. Deze begrippen worden geoperationaliseerd door middel van literatuur onderzoek. Hierbij zal er bij elk begrip aan de hand van deze literatuur aangeduid worden wanneer een toezichthouder wel of niet voldoet aan de verwachtingen van het begrip. Deze begrippen zijn terug te vinden in Tabel 1 en bieden houvast voor de analyse. Daarbij worden ook veelgebruikte begrippen weergegeven om extra informatie te verschaffen over wat het begrip inhoudt en hoe deze wordt toegepast binnen het onderzoek.

Tabel 1 Begrippen van de drie vormen van macht.

Begrip + Bron	Uitleg	Wanneer voldoet een toezichthouder aan de verwachting van het begrip
<i>Formeel juridisch perspectief</i>	<i>De wet en regelgeving</i>	
Formele autonomie (Gustavson & Sundström 2016)	De mate waarin een organisatie wordt gezien als autonoom op basis van wet en regelgeving.	Als een toezichthouder de vrijheid heeft om de activiteiten te ontplooiën waar een toezichthouder behoefte aan heeft.
Institutionele autonomie (Koop & Hanretty 2018)	De mate waarin het management team niet beïnvloed wordt door belangenverstrengeling.	Als een toezichthouder geen personen heeft die ook voor andere organisaties werken en zolang andere instituties geen zeggenschap hebben over de werkwijze van een toezichthouder.
Agenda setting (Pierre & de Fine Licht 2019)	De mate waarin een toezichthouder de mogelijkheid heeft om onderzoek te doen naar casussen die de toezichthouder zelf van belang vindt.	Wanneer er onderzoek wordt gedaan naar zaken die de toezichthouder belangrijk vindt en zaken die voortkomen uit algemene opinie zonder dat afzonderlijke organisaties of individuen hier effect op hebben.
Informatiemacht (Bovens 2007)	De mate waarin de toezichthouder middelen heeft om informatie te vergaren voor casussen.	Als een toezichthouder alle benodigde informatie kan krijgen om tot een weloverwogen en objectief onderzoek/besluit te komen.
Ondervragingsmacht (Bovens 2007)	De mate waarin een toezichthouder informatie kan afdwingen van ambtenaren en getuigen.	Wanneer een toezichthouder niet wordt tegengehouden door instituten of organisaties om dit af te dwingen en wanneer het in de wet is opgenomen.
Sanctiemacht (Bovens 2007)	De mate waarin een toezichthouder de mogelijkheid heeft om sancties op te leggen bij organisaties die niet meewerken of die niet werken volgens opgestelde regels.	Wanneer de toezichthouder de mogelijkheid heeft om meerdere opties toe te passen die passen bij een situatie. Zoals het uitdelen van boetes, waarschuwing of het sluiten van een bedrijf.
<i>Organisatorisch perspectief</i>	<i>Personeel en management</i>	
Missie en strategie (Wilkins 2019)	De mate waarin de doelen die een toezichthouder nastreeft, behaald kunnen worden.	Wanneer er wordt beschreven wat de doelen zijn voor komende jaren, hoe deze bereikt gaan worden en of het realistisch is.

Personeel (Wilkins 2019)	De mate van kwantiteit en kwaliteit van personeel binnen een toezichthouder om alle taken naar behoren te kunnen afronden.	Wanneer het opleidingsniveau passend is bij de aangewezen taken. Met als aanvullende eis dat er genoeg personeel is om meer dan 90% van alle meldingen van een gegeven jaar op te pakken.
Grootte van budget (Stephenson 2017)	De mate waarin het budget toereikend is voor de uitvoering van de taken en verantwoordelijkheden die de toezichthouder heeft.	Wanneer het budget genoeg personeel kan inhuren om alle taken uit te voeren waarbij het personeel voorzien wordt van alle benodigde tools om hun werk te kunnen uitvoeren.
Leiderschapsstructuur (Stephenson 2017)	De mate waarin de manier van leiderschap bijdraagt aan de effectiviteit van de organisatie.	Wanneer leiderschap een positieve bijdrage levert aan het functioneren van de organisatie. Dit kan zijn in de vorm van het behalen van gestelde quota
Leiderschapsamenstelling (Wonka & Rittberger 2010)	De mate waarin de toezichthouder beschikt over een divers genoeg management team die alle vormen van expertise behelzen die de toezichthouder nodig heeft.	Wanneer er sprake is van roulatie in management waarbij er rekening wordt gehouden met de benodigdheden in de organisatie.
Netwerken (Harlow & Rawlings, 2007)	De mogelijkheid voor een toezichthouder om te netwerken met andere organisaties	Wanneer een toezichthouder actief bezig is met het onderhouden van en benutten van diens netwerk door relevante informatie uit te wisselen over privacywetgeving.
<i>Uitvoeringsperspectief</i>	<i>De uitvoering van taken</i>	
Productiviteit (Barzelay 1997)	De mate waarin een toezichthouder gebruik maakt van interveniërende maatregelen.	Als er gebruik wordt gemaakt van meerdere mogelijkheden en wanneer een toezichthouder de taken uitvoert die de organisatie zijn gegeven vanuit de beschreven literatuur
Effectiviteit (Van Acker & Bouckaert 2019) (Van Loocke & Put 2011)	De mate waarin onderzoek naar een casus leidt tot een reactie van een leidinggevende binnen een toezichthouder.	Wanneer er zichtbare aanpassingen worden gemaakt op basis van onderzoek van de toezichthouder bij instituten overheden en organisaties.
Geloofwaardigheid (Busuioc & Lodge , 2017) (Funnel et al., 2016)	De mate waarin een toezichthouder overkomt als legitiem en integer.	Wanneer er amper tot geen twijfel is over de legitimiteit van het onderzoek en de kwaliteit ervan.
Creativiteit (Stuhmcke 2012)	De mate waarin een toezichthouder creatief gebruik maakt van diens macht.	Wanneer er meerdere oplossingen voor een probleem worden gevonden.

Impact (Pierre & de Fine Licht 2019) (Kostadinova 2015)	De mate van positieve invloed die de toezichthouder heeft op het gevoerde beleid van organisaties en betrokkenen naar aanleiding van het verrichtte werk.	Wanneer blijkt dat de oplossingen die zijn doorgevoerd van de toezichthouder ook leiden tot veranderingen binnen instituten, overheden en organisaties.
Transparantie (Gustavson & Sundström 2016)	De mate waarin een toezichthouder zichtbaar is binnen diens relevante politieke en beleid 's arena's.	Wanneer er in media en vanuit de toezichthouder genoeg berichtgeving is om duidelijk te maken waarmee een toezichthouder bezig is.

Tabel 2 overige begrippen

Toezichthouders output	Hetgeen wat een toezichthouder levert aan de wereld.
GDPR	General Data Protection Regulation, opgesteld vanuit regulatie van EU die opgenomen moet worden in de nationale wet- en regelgeving
Digitale wereld	Online via internet en offline digitale informatie systemen die gegevens bevatten.
Privacy	De mogelijkheid van een persoon om te beslissen waar en hoe met persoonsgebonden gegevens wordt omgegaan.

3.4 Methode van materiaalverzameling

Om voor de case study voldoende informatie te verkrijgen, worden er jaarrapporten van de toezichthouders bestudeerd. Het gaat hier om de jaarrapporten van 2020 en als deze niet beschikbaar zijn bij een toezichthouder de jaarrapporten van 2019. Tevens wordt er gebruik gemaakt van aanvullende publicaties van toezichthouders. Deze publicaties, die binnen het onderzoek worden meegenomen, zijn van 2019 tot heden. Hierdoor kan een analyse gemaakt worden van de huidige situaties van toezichthouders en waar de sterke en zwakke punten van de organisaties liggen. Verder wordt er gebruik gemaakt van nieuwsartikelen die informatie verschaffen over de werkzaamheden van toezichthouders en hoe deze beoordeeld worden door overheidsinstanties, organisaties en burgers. Daarbij zal er gebruik gemaakt worden van overheidsinstanties die schrijven over de werkzaamheden van toezichthouders. Dit kunnen adviezen zijn naar toezichthouders, kritiek, op toezichthouders en rapporten over het functioneren van toezichthouders. Deze artikelen worden gebruikt om na te gaan of de toezichthouders in hun jaarrapporten een zo volledig mogelijk verhaal weergeven en of dit klopt met de informatie die is ingewonnen uit alle andere artikelen. Er is hierdoor sprake van deskresearch. Hierbij is het idee dat er zoveel mogelijk rapporten, nieuwsartikelen en adviezen worden meegenomen in de analyse om een volledig beeld van de situatie te vormen. Dit betekent dat idealiter elke bron bevestigd wordt door minimaal één of meerdere andere bronnen.

3.5 Kwalitatief of kwantitatief onderzoek ?

Kwantitatief onderzoek is vooral gericht op het verzamelen van data welke worden weergegeven in getallen, tabellen, grafieken en diagrammen. Kwantitatief onderzoek kan vooral worden gebruikt om feiten te verzamelen. Bij kwantitatief onderzoek wordt bijvoorbeeld gebruik gemaakt van experimenten of enquêtes met gesloten vragen. Kwalitatief onderzoek wordt gebruikt om gedachten of ervaringen te begrijpen. Met kwalitatief onderzoek wordt vooral inzicht verkregen in onderwerpen waar nog weinig kennis over is. Bij kwalitatief onderzoek wordt bijvoorbeeld gebruik gemaakt van interviews met open vragen of literatuurstudies.

Dit onderzoek betreft een kwalitatief onderzoek met gebruik van een vergelijkende case study waarin de privacy toezichthouders zijn onderzocht door analyse van hun jaarrapporten. Deze wijze van onderzoek biedt de mogelijkheid om samenvattingen te maken van de belangrijkste informatie uit de jaarrapporten. Hierin staan de begrippen van de conceptualisatie centraal en wordt er beoordeeld of er aan de hand van deze samengevatte tekst sprake is van aanwezigheid

van de van belang zijnde begrippen uit tabel 1. Tevens kan via deze tekstuele vorm verduidelijking aangegeven worden waarom bepaalde begrippen wel of niet aanwezig zijn. Hierdoor kunnen verbanden gevonden worden tussen de landen. .

3.6 Beschrijving en verantwoording van analyse

Binnen de analyse worden de 6 nationale toezichthouders en de EDPB op kwalitatieve wijze beschreven in casussen. Door de belangrijkste bevindingen per nationale toezichthouder op te schrijven kan verduidelijkt worden hoe de drie dimensies van macht per toezichthouder er uit zien met behulp van voorgaande begrippen en kan er een tabel opgesteld worden waarbij aangegeven wordt per onderdeel van de drie machten of deze wel of niet voldoende aanwezig is bij de betreffende toezichthouder. Dit wordt gebaseerd op de uitleg van de genoemde begrippen uit tabel 1. Dit biedt dan de mogelijkheid om verbanden te halen tussen de dimensies van macht en het presteren van de toezichthouder. Daarbij kan er hierdoor ook een internationale vergelijking gemaakt worden tussen de verschillen van de toezichthouders. Dit biedt inzicht in hoe de formele en organisatorische macht mogelijk invloed uitoefenen op de uitvoerende macht en hoe dit per toezichthouder verschilt. Dit wordt verduidelijkt door de tabel waarin wordt aangegeven per toezichthouder welke aspecten van macht wel en niet voldoende aanwezig zijn per toezichthouder.

3.7 Betrouwbaarheid en geldigheid van het onderzoeksmateriaal

Van belang voor het onderzoek is dat de bronnen betrouwbaar zijn. Er kan op meerdere manieren gezorgd worden dat de betrouwbaarheid gewaarborgd wordt. Binnen dit onderzoek wordt gebruik gemaakt van cross referentie om ervoor te zorgen dat de bronnen getest worden op betrouwbaarheid. Er wordt gekeken vanuit meerdere perspectieven naar de nationale toezichthouders om te zien of de gevonden data van de toezichthouders klopt. Daarbij kunnen de publicaties van nationale toezichthouders als betrouwbaar gezien worden doordat de overkoepelende organisatie de EDPB controleert of deze toezichthouders op juiste wijze hun bevindingen publiceren en of deze informatie overeenkomt met de praktijk. Hier is dus in zekere mate sprake van cross referentie die is uitgevoerd door de EDPB. Voortbouwend wordt bij de literatuur die gebruikt wordt, gekeken naar de kwaliteit van het onderzoek en of er peer reviews zijn die aangeven dat de publicaties van voldoende kwaliteit zijn. Ook wordt gekeken naar het aantal citaten dat gehaald is uit het paper. Naarmate deze hoeveelheid toeneemt, is er een grotere kans dat het onderzoek legitiem en bruikbaar is voor andere onderzoeken. Door middel van de peerreviews, het aantal citaten en crossreferentie wordt geprobeerd te voorkomen

dat kopieer gedrag ontstaat waarbij meerdere onderzoekers blindelings een onderzoek aannemen en waar tegelijkertijd de legitimiteit van de bron getest is.

Bij een onderzoek is niet alleen de betrouwbaarheid van belang maar ook de geldigheid van het onderzoek is van belang. Belangrijkste vraag hierbij is of wel onderzocht wordt wat de onderzoeker wilde meten. Hiervoor kan vanuit de bronnen allereerst gekeken worden naar diens referenties. Zo kan binnen dit onderzoek nagegaan worden of de referenties slaan op toezichthouders. Om de drie machten te kunnen meten is het conceptueel model van Bovens & Wille (2020) overgenomen. Dit maakt dat er al eerder is getest of dit conceptueel model juist werkt om de drie machten te meten. Doordat dit onderzoek succesvol was, kan gesteld worden dat, als dit conceptueel juist wordt overgenomen, dit garandeert dat er binnen dit onderzoek ook daadwerkelijk de drie machten bij toezichthouders worden gemeten. Door middel van zowel de methodologie als wel het overnemen van de begrippen en criteria voor de begrippen wordt verwacht dat het conceptueel model juist wordt overgenomen.

4 Internationale vergelijking van GDPR-toezichthouders in 6 landen: de beschrijving van het toezicht per land.

Binnen dit hoofdstuk zullen de 4 hypothesen beantwoord worden. De informatie om dit te beantwoorden wordt gevonden uit de samenvattingen van de publicaties van de GDPR toezichthouders. Hierin worden de begrippen uit het conceptueel model besproken, waarna er in een tabel aangegeven zal worden per begrip of deze voldoende aanwezig is. Aan de hand van deze bevindingen wordt de hypothese bevestigd of weerlegd, waarna de hoofdvraag beantwoord zal worden aan de hand van al deze informatie.

4.1 GDPR als regulatie van de Europese Unie

Binnen het onderzoek wordt veelal gekeken naar wet en regelgeving. Om een duidelijker beeld te scheppen over de GDPR zal allereerst de eerste hypothese behandeld worden: *H1: De GDPR is een regulatie die invulling geeft aan de formele macht van de GDPR toezichthouders*

De GDPR geeft meerdere richtlijnen, die landen in de Europese Unie in hun lokale wetgeving moeten overnemen. Voorbeelden van deze richtlijnen zijn dat bij opslag van persoonsgegevens geen gegevens opgeslagen mogen worden over ras, seksualiteit, politieke opvattingen en andere persoonlijke standpunten. Ook mogen persoonsgegevens pas verwerkt worden wanneer een persoon hiervoor toestemming geeft en kan een persoon makkelijker gegevens opvragen die over hem/haar zijn opgeslagen (Europese Commissie, 2022). Hierbij staat voorop dat elk land dit op een eigen manier mag implementeren (European Commission, 2020).

Wanneer het begrip regulatie vergeleken wordt met de GDPR richtlijnen dan blijkt dat er genoeg overeenkomsten zijn om te stellen dat de GDPR ook een regulatie is. Hierbij is sprake van een internationale (EU) regulatie met directe invloed op zowel de privaatrechtelijke sector als publieksrechtelijke sector. De wet GDPR heeft tot doel nationale wetgeving te ontwikkelen bij de EU lidstaten. De Europese Commissie beoogt hiermee dat de nationale toezichthouders eenzelfde soort werkwijze hanteren (Wolford, 2022), waardoor zowel private als publieke partijen in de Europese Unie gelijkelijk worden behandeld. Hierdoor kan gesteld worden dat H1 correct is en dat de GDPR een regulatie is. Hieruit blijkt ook dat nationale toezichthouders een eigen invulling kunnen geven aan voorgenoemde richtlijnen. Doordat deze vrijheid bestaat kan dit een reden zijn tot verschillen tussen nationale toezichthouders. Om dit te achterhalen en om antwoorden te kunnen geven op de andere hypothesen zal er daarom allereerst per nationale

toezichthouder een korte samenvatting gegeven worden van diens werkwijze, doelen en prestaties.

4.2 GDPR toezichthouders in Nederland, België, Frankrijk, Ierland, Malta en Finland,

Nederland: De Autoriteit persoonsgegevens.

De toezichthouder in Nederland is de Autoriteit Persoonsgegevens (hierna: AP). De AP heeft 189 medewerkers, met een capaciteit van 179 full time equivalent. De organisatie beschikt over een budget van 24,3 miljoen euro. De AP ontleent haar formele en uitvoerende macht aan wetgeving, zijnde de Uitvoeringswet GDPR. Dit is vastgelegd in de Uitvoeringswet GDPR waaronder bijvoorbeeld artikel 97 die aangeeft dat er elk jaar een rapport opgesteld moet worden. Daarbovenop is vanuit Nederland er extra wetgeving rondom politie en justitie, dit is vastgelegd in de Richtlijn 2016/680.

Opvallend is dat de AP in de afgelopen jaren problemen ervaart met het wegwerken van alle meldingen. In 2022 bleven 9800 meldingen onbehandeld van de 25.000 meldingen. In het jaarrapport van de AP wordt gevonden dat een hoger budget en meer personeel nodig is om beter in te spelen op het toenemende aantal meldingen. Ook blijkt dat er wel een stijging te zien is in het budget, maar dat deze niet evenredig oploopt ten opzichte van de hoeveelheid meldingen (Autoriteit Persoonsgegevens, 2022). De AP geeft zelf aan dat dit zorgelijk is. Ook in 2023 blijkt dat het aantal onbehandelde klachten hoog is, schattingen zijn over de 10.000 openstaande meldingen maar een precies getal geeft de AP niet (Autoriteit Persoonsgegevens, 2022).

De AP heeft in 2020 veelal ingegrepen op het gebied van corona-wetgeving. Een voorbeeld hiervan is het onderzoek of het opmeten van lichaamstemperatuur van passagiers op het vliegveld verboden is (Autoriteit Persoonsgegevens, 2021). Ook heeft de AP een bijdrage geleverd aan onderzoek naar het registreren van coronagevallen. Het aantal klachten is, in vergelijking tot 2018, in 2020 explosief gestegen met 79%. Deze stijging wordt toegewezen aan de coronamaatregelen die in Nederland zijn genomen. Daarbij staat Nederland in de top 3 landen met het meeste aantal meldingen van schending van de GDPR (Autoriteit Persoonsgegevens, 2021). Het jaarrapport van 2020 van de AP geeft hierbij aan dat dit mogelijk is doordat er binnen Nederland een hogere mate van digitalisatie is ten opzichte van andere landen. Hierdoor komt er meer druk op het systeem om meldingen te verwerken en zijn er meer

mogelijkheden tot fouten bij de AP in het juist afhandelen van de aangemelde zaken (Autoriteit Persoonsgegevens, 2021).

Daarentegen wordt er weinig bericht in de media over de AP in Nederland in zowel goede als slechte zin (Autoriteit Persoonsgegevens, z.d.). Directe impact is hierdoor matig omdat er wordt gevonden dat bedrijven amper aanpassingen maken op basis van rapporten van de AP, tenzij de AP er streng op naziet dat deze veranderingen worden doorgevoerd (Autoriteit Persoonsgegevens, z.d.). Ook de hoeveelheid waarschuwingen en boetes was gering in de afgelopen jaren (Autoriteit Persoonsgegevens, 2021). Zo is er in 2019 slechts driemaal een waarschuwing afgegeven en zijn er geen boetes uitgedeeld (Autoriteit Persoonsgegevens, 2020). In 2020 is het aantal sancties gestegen, maar duidelijk is dat er weinig sancties worden uitgedeeld vanuit de organisatie. Daarentegen lijkt een stijgende lijn wel waarneembaar te zijn binnen de sancties wanneer gekeken wordt over alle vormen van sancties. Ook heeft de AP in 2020 meer kritische rapporten geschreven omtrent overheidsbeleid en zijn er meer sancties opgelegd tegen bedrijven die onjuist handelden in verband met corona en persoonsgegevens die hierbij kwamen kijken (Autoriteit Persoonsgegevens, 2021).

België: De Gegevensbeschermingsautoriteit.

De toezichthouder in België is de Gegevensbeschermingsautoriteit (Gegevensbeschermingautoriteit, 2021). Deze heeft voor zichzelf een strategisch plan opgesteld voor de periode 2020-2025. In dit ambitieuze doel wil de GBA ervoor gaan zorgen dat de organisatie wordt opgeschaald om de huidige digitalisering niet alleen te kunnen bijbenen maar er ook op vooruitlopen (Gegevensbeschermingautoriteit, 2020). Opvallend hieraan is dat in 2020 voor de GBA al duidelijk werd dat dit plan hard nodig was. Zo steeg het aantal klachten aanzienlijk omtrent gegevensbescherming met 290% ten opzichte van het vorige jaar. Daarbij nam het aantal gemelde datalekken toe met 25% (Gegevensbeschermingautoriteit, 2021). De regering van België heeft mede hierdoor ingestemd met de doelstellingen van de GBA, waardoor het voor de GBA zeer waarschijnlijk zal zijn dat ze met deze steun hun doelen voor 2020-2025 kunnen realiseren. Dit alles is opgenomen in een rapport genaamd strategisch planbeheer (2020). Dit plan wordt overzien door het directie comité wat bestaat uit 6 leden die een ieder verantwoordelijk is voor een onderdeel binnen de GBA. Tevens kent de GBA 7 leden die het kenniscentrum overzien en 6 leden voor de geschillenkamer. Door deze mix van expertise en een duidelijk afgebakend managementteam probeert de GBA zo gestructureerd mogelijk te werken (Gegevensbeschermingautoriteit, 2021).

Bovenop deze hogere werkdruk wordt gevonden dat de GBA ook steeds actiever wordt op het gebied van sancties uitdelen. Zo is er aan Google België een boete van € 600.000 opgelegd wegens het onjuist beheren van gevoelige persoonsgegevens (Gegevensbeschermingautoriteit, 2021). Tevens lanceerde de GBA een proef waarbij belangrijke nieuwsbedrijven gecontroleerd werden op hun cookies gebruik (Gegevensbeschermingautoriteit, 2021). Afsluitend is de Belgische overheid door de GBA aangesproken op schending van de beginselen van privacy bescherming, waaronder het juist opslaan en gebruiken van de data van inwoners (Gegevensbeschermingautoriteit, 2021). Dit heeft geleid tot nieuwe beleidsvorming in 150 casussen. Dit alles werd gedaan met 57 personen in dienst die een budget van 8.9 miljoen tot hun beschikking (Gegevensbeschermingautoriteit, 2021).

In België worden de bevoegdheden van de toezichthouder geregeld in artikel 4 van de Wet tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit (WOG). Dit artikel bepaalt het volgende:

“Art. 4. § 1. De Gegevensbeschermingsautoriteit is verantwoordelijk voor het toezicht op de naleving van de grondbeginselen van de bescherming van de persoonsgegevens, in het kader van deze wet en van de wetten die bepalingen bevatten inzake de bescherming van de verwerking van persoonsgegevens. Onverminderd de bevoegdheden van de Gemeenschaps- of Gewestregeringen, van de Gemeenschaps- of Gewestparlementen, van het Verenigd College of van de Verenigde Vergadering bedoeld in artikel 60 van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen, oefent de Gegevensbeschermingsautoriteit deze opdracht uit op het grondgebied van het hele Koninkrijk, ongeacht welk nationaal recht op de betrokken verwerking van toepassing is. § 2. Het toezicht dat door deze wet wordt georganiseerd heeft geen betrekking op de verwerkingen door de hoven en rechtbanken alsook door het openbaar ministerie bij de uitoefening van hun gerechtelijke taken. De Gegevensbeschermingsautoriteit is de bevoegde toezichthoudende autoriteit wanneer geen andere wet anders bepaalt. Onverminderd deze wet en de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, kan bij geen enkele andere wet een autoriteit worden opgericht die beschikt over de macht en de 2 bevoegdheden die bij de Verordening aan een gegevensbeschermingsautoriteit worden toegekend. De competenties, taken en bevoegdheden als toezichthoudende autoriteit voorzien door de Verordening 2016/79 worden, ten aanzien van de politiediensten in de zin van artikel 2,2°, van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politie

gestructureerd op twee niveaus, uitgeoefend door het Controleorgaan op de politionele informatie bedoeld in artikel 44/6, § 1, van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt. § 3. Elke juridisch bindende beslissing van de Gegevensbeschermingsautoriteit wordt gedateerd, ondertekend en met redenen omkleed en vermeldt het rechtsmiddel dat tegen de beslissing kan worden ingesteld.” (Gegevensbeschermingautoriteit, 2021).

In het jaarverslag van de GBA wordt dit als volgt omschreven: “het toezicht op de naleving van de grondbeginselen van de bescherming van de persoonsgegevens, in het kader van deze wet en van de wetten die bepalingen bevatten inzake de bescherming van de verwerking van persoonsgegevens” (Gegevensbeschermingautoriteit, 2021). Hierbij wordt de samenstelling van de GBA bepaald door artikel 7 WOG. Op basis hiervan moet de organisatie uit de volgende onderdelen bestaan: een directiecomité, een Algemeen Secretariaat, een Eerstelijnsdienst, een Kenniscentrum, een Inspectiedienst, en een Geschillenkamer (Gegevensbeschermingautoriteit, 2021).

De GBA maakt zich hard voor zowel nationale als internationale veiligheid van persoonsgegevens. Om dit te bewerkstelligen, werkt de organisatie met zoveel mogelijk stakeholders samen. Zoals op nationaal niveau is er een nauwe samenwerking met justitie (Gegevensbeschermingautoriteit, 2021), waarbij er internationaal gezien, teruggekoppeld wordt aan de EDPB (Gegevensbeschermingautoriteit, 2022) en de raad van Europa (Gegevensbeschermingautoriteit, 2022).

Als gekeken wordt naar de cijfers binnen de GBA valt op dat over het algemeen genomen de werkdruk is gestegen. Toch weet de GBA binnen 180 dagen meer dan 90% van alle dossiers te sluiten. Dit is ongeveer gelijk aan vorig jaar toen er minder meldingen binnen kwamen (Gegevensbeschermingautoriteit, 2021).

Afsluitend is de GBA prominenter in het nieuws geweest waarbij ze een duidelijk strategische visie hebben voor de toekomst, die mede uitgevoerd kan worden doordat in de wet stukken zijn opgenomen waardoor ze autonoom te werk kunnen gaan (Gegevensbeschermingautoriteit, 2021).

Frankrijk : Commission nationale de l'informatique et des libertés

De Commission nationale de l'informatique et des libertés (CNIL) houdt toezicht op de naleving van de GDPR wetgeving in Frankrijk. Dit wordt gedaan vanuit the French Data Protection Act (CNIL, 2021a). Onder deze wetgeving valt elke soort van persoonlijke data (CNIL, 2021a). Daarbij had de CNIL een budget van 20.1 miljoen euro in 2020 (CNIL, 2021 b) en waren in ditzelfde jaar 225 mensen werkzaam binnen de organisatie (CNIL, 2021b).

De CNIL was in 2020 uitermate actief op het gebied van sancties. De toezichthouder heeft in totaal voor 138 miljoen euro aan boetes uitgedeeld. Binnen de kaders van de GDPR is CNIL hiermee koploper (CNIL, 2021b). 100 Miljoen hiervan is verkregen door boetes tegen Google Frankrijk (60 miljoen) en het hoofdkantoor van Google in Ierland (40 miljoen). Deze boetes waren opgelegd in het kader van artikel 82 van de Franse data protection act (CNIL, 2022b). Hierin werd gesteld dat er cookies werden geïnstalleerd op het moment dat personen via google.fr iets opzochten. In september 2020 werd dit probleem gedeeltelijk verholpen, toch heeft Google nog meermaals boetes gekregen op basis van artikel 82. Zo is het makkelijker om cookies te accepteren dan te weigeren. Ook dit zou in strijd zijn met de wetgeving van de Franse data protection act (CNIL, 2022b).

Verder heeft CNIL in 2020 247 onderzoeken uitgevoerd, waarvan 82 online onderzoeken, 74 op document basis, 72 vanaf de sites zelf en 19 op verhoor (CNIL, 2021b). Vanuit deze onderzoeken zijn 11 boetes uitgedeeld en 2 officiële waarschuwingen. Deze boetes hebben dan de eerder vernoemde 138 miljoen geïncasseerd (CNIL, 2021b). Onduidelijk blijft alleen hoe dit geïncasseerde geld is gebruikt.

Als gekeken wordt naar de opbouw van het management binnen CNIL dan valt op dat leden van andere overheidsinstanties deelnemen aan dit management. Hieronder vallen 4 parlementsleden, 6 vertegenwoordigers van het Hoge Gerechtshof en 2 ambtenaren van de Raad van economie, sociale zaken en klimaat. Tot slot zijn er nog 5 gekwalificeerde personen als wel 1 lid van de commissie van vrijheid van informatie (CNIL, 2022a). CNIL probeert door middel van deze verschillende expertises zowel korte banden te onderhouden met belanghebbende overheidsinstanties alsmede te beschikken over personeel dat op de hoogte is van cyber security.

Uit het jaarrapport is gebleken dat het CNIL in 2020 13.585 meldingen heeft ontvangen. Ten opzichte van het jaar van invoering van de GDPR (2018) betreft dat een stijging van 62,5%. (CNIL, 2021b). Daarvan zijn 4.528 meldingen binnen één week in behandeling genomen en zijn vervolgonderzoeken gedaan naar 9.057 meldingen (CNIL, 2021b). Van deze 13.857 meldingen waren er 2.825 een inbreuk op data van persoonsgegevens, en ongeveer 500 hiervan kwamen voort uit ransomware/cyberaanvallen (CNIL, 2021b). CNIL houdt ook bij om wat voor persoonsgegevens het gaat, gevonden werd dat er een groeiende inbreuk was op persoonsgegevens omtrent gezondheid in verband met de corona pandemie (CNIL, 2022a).

CNIL houdt jaarlijks hun bevindingen bij door middel van het publiceren van activity reports en in het frans wordt een uitgebreide versie van de bevindingen geschreven waarbij de belangrijkste casussen van dat jaar besproken worden. CNIL lijkt dan ook zeer doelgericht, efficiënt en impactvol te werk te gaan.

Ierland: Data protection commission

Ierland is een land waar de toezichthouder van de GDPR, Data Protection Commission (DPC) onder grote druk staat. Dit komt doordat de belangrijkste Tech bedrijven zich gevestigd hebben in Ierland, waardoor de controle van de GDPR door de DPC loopt (Taylor, 2021). Dit zorgt ervoor dat er tal van grote privacy zaken lopen via deze toezichthouder en hierdoor ook de eind verantwoordelijkheid heeft om rechtszaken aan te spannen en om de onderzoeken te leiden (Taylor, 2021).

Om te kunnen observeren hoe de DPC omgaat met deze druk moet eerst gekeken worden naar de wet en regelgeving, de grootte van de organisatie en diens impact. De bevoegdheden van de DPC zijn ondergebracht in act 5 en 6 in de Data Protection Act van 2018 (Data Protection Commission, 2019a). Hierbij kan gebruikt gemaakt worden van legislation van 2003 mits het voorgeval heeft plaatsgevonden vóór 2018 (Data Protection Commission, 2019a). Daarbij beschikte de DPC over een budget van 16.9 miljoen in 2020 en waren er 145 medewerkers actief bij het bedrijf. Dit budget is met 1.6 miljoen verhoogd ten opzichte van 2019 (Data Protection Commission, 2019b). Als gekeken wordt naar de voorspelling voor 2023 krijgt de DPC een budget van meer dan 26 miljoen (Department of Justice, 2022).

De DPC heeft 10.151 casussen in behandeling genomen. Hiervan waren er 4476 klachten waarvan er 2816 in 2020 zijn afgerond. Binnen de 10.151 waren 6.628 gevallen waarbij sprake was van een datalek. Hiervan is 90% van de gevallen opgelost in 2020 (Data Protection Commission, 2021). Daarbij was de DPC de eerste toezichthouder die artikel 65 van de EDPB heeft gebruikt. Dit is voor het eerst in 4 jaar dat toezichthouders onderling er niet uitkomen bij een internationale zaak, waardoor artikel 65 van kracht is gegaan. . Afsluitend heeft de DPC in 2020 voor het eerst sancties uitgedeeld, waaronder een boete van 450.000 aan twitter (Data Protection Commission, 2021).

Tevens heeft de DPC een aantal voorbeeld casussen uitgewerkt in diens jaarrapport. Hierdoor wordt inzichtelijk met welk soort casussen zij zich bezighouden. Dit betreft voornamelijk individuen die een klacht indienen tegen een organisatie, of een melding maken van een datalek. Daarbij doet de DPC ook zelf onderzoek naar bedrijven. Zo heeft het meer dan 100 onderzoeken gedaan in de digitale wereld (Data protection Commission, 2021). De grootste casussen van 2020 waren gericht tegen: Apple, Facebook, Google, Instagram, LinkedIn, Twitter en andere bekende sociale media platformen en grote tech bedrijven. Hierbij ging het voornamelijk om internationale zaken waarbij het moederbedrijf zich in Ierland bevond. Onduidelijk is wat de gevolgen zijn geweest van deze onderzoeken.

Naast het budget en de hoeveelheid mensen die werken voor de DPC, is er weinig transparantie omtrent het management en hoe deze gelinkt is aan eventuele andere organisaties. Hierdoor is onduidelijk of de DPC als autonoom orgaan kan functioneren. Daarbij zijn er tal van voorbeeld zaken, maar over high profile zaken is er een mindere mate van transparantie terug te vinden. Daarentegen is de DPC wel open over eventuele lobbypraktijken op basis van de Regulation of Lobbying act 2015 (Standards in Public Office Commission, z.d.). Dit maakt dat er publiek bekend is welke banden de DPC eventueel heeft met private en publieke organisaties. Onderzoek in het register wijst uit dat de DPC geen lobby verbanden heeft met andere ministeries of private organisaties (Standards in Public Office Commission, z.d)

Malta: Information and Data Protection Commissioner

Malta beschikt over een van de kleinste toezichthouders als het aankomt op de GDPR wetgeving. Zo heeft de IDPC 12 medewerkers in dienst en een budget van 480.000 euro in 2019 (IDPC, 2020). De grootte van de IDPC heeft gedeeltelijk te maken met het relatief lage

inwonersaantal in het land en het feit dat geen grote Tech giganten gevestigd zijn in Malta. Hierdoor komen er beduidend minder dataleaks binnen. Zo ontving Malta in 2019 126 dataleaks (IDPC, 2020). Ten opzichte van een land als Nederland, waar dit er een paar duizend zijn, maakt dit een groot verschil.

Doordat de IDPC relatief klein is, zijn er ook minder publicaties. Hierdoor is dit de eerste toezichthouder waarvan niet een rapport van 2020 of later is gevonden. Tevens zorgt dit ervoor dat het aantal sancties die de IDPC uitvoert minder groot is. Zo was er voor € 23.000 aan administratieve boetes, wederom een lager getal dan bij andere toezichthouders (IDPC, 2020). Toch beschikt Malta wel over eenzelfde wetgeving als andere landen. Er is vastgelegd in hoofdstuk 586 (cap/wet 586) dat databescherming moet gaan volgens de richtlijnen van de GDPR (IDPC, 2018). Hierbij heeft het ook een duidelijke visie wat de IDPC wil bereiken, de weg ernaartoe wordt daarentegen niet benoemd (IDPC, 2020).

Ondanks de grootte van de organisatie neemt de IDPC waar nodig deel aan internationale zaken en onderhoudt ook goede relaties met de EDPB en andere nationale toezichthouders. Om dit voort te kunnen zetten en om meer awareness te verkrijgen heeft de IDPC aanvraag gedaan voor extra budget vanuit de Europese Unie (IDPC, 2020). Dit laat zien dat, ondanks de geringe grootte, de organisatie wel actueel wil blijven en actief wil bijdragen aan het handhaven van de GDPR.

Finland The Office of the data protection Ombudsman

Binnen Finland is The Office of the data Protection Ombudsman, de organisatie die erop naziet dat de GDPR juist wordt nageleefd. Net als in andere landen zag Finland een verhoging van datalekken. Er waren 4276 persoonlijke datalekken in 2020, ten opzichte van het jaar daarvoor een verhoging van 10% (The Data Protection Ombudsman, 2021). Deze 4276 zaken vormden rond de 40% van alle casussen die opgepakt moesten worden. In 2020 zijn 10.952 zaken aangemeld. De toezichthouder heeft in 2020 11.310 zaken behandeld. Reden voor het feit dat meer zaken zijn afgehandeld dan zijn gemeld, is dat in 2020 ook niet afgehandelde zaken uit 2019 zijn behandeld. In 2019 waren iets meer dan 1500 zaken van de in totaal 10.302 zaken nog niet afgehandeld. (The Data Protection Ombudsman, 2021).

Om deze inhaalslag te bewerkstelligen had de toezichthouder in 2020 48 man in dienst, 2 meer dan in 2019. Deze vielen onder het management van 1 directeur en een onderdirecteur (The Data Protection Ombudsman, 2021). Met welk budget de organisatie werkt, blijft onduidelijk. Er worden hierover geen uitspraken gedaan door de Finse toezichthouder. Wel blijkt dat er voor het eerst sancties zijn uitgedeeld door de organisatie, de grootste boete hiervan betrof 100.000 euro. Deze was gericht aan een Posti Group (The Data Protection Ombudsman, 2021). Naast deze 5 sancties zijn er ook 11 onafhankelijke onderzoeken geweest, waaronder een naar de Finse politie. De uitkomsten van deze onderzoeken zijn niet openbaar gemaakt op de Finse site van de toezichthouder.

Alhoewel Finland goed op weg is op het gebied van efficiëntie, heeft het geen duidelijke visie en strategie voor de toekomst. De toezichthouder geeft aan dat er op tal van zaken verbeteringen moeten zijn, maar geeft vervolgens niet aan hoe deze bereikt dienen te worden. Daarbij zijn deze doelen te generiek. Finland heeft slechts een concreet ideaal waarvoor ze pleiten, namelijk een enkele digitale markt voor binnen de EU, maar hoe dit plan uitgevoerd moet worden en wat diens voordelen zijn, ontbreekt nog (The Data Protection Ombudsman, z.d.).

De toezichthouder is in staat deze taken uit te voeren doordat het in de nationale wet is vastgelegd onder de Administrative Procedure act 434/2003 Waarbij de GDPR specifieke richtlijnen zijn verwerkt in de Data protection act 1050/2018 (Ministry of Justice, z.d.).

Finland heeft een lage mate van transparantie als het aankomt op budget en uitkomsten van zaken. Wel houdt de organisatie, net als alle andere toezichthouders, bij wat voor soorten meldingen er zijn gedaan. Voortbouwend neemt Finland ook actief deel aan internationale casussen waarvan een groot aantal nog moeten worden afgerond door andere nationale toezichthouders (The Data Protection Ombudsman, 2021).

Europese Unie: de European Data Protection Board

De Europese Data Protection Board (EDPB) is een onderdeel van de Europese Unie, het bestaat als los orgaan dat toezicht houdt op tal van andere organisaties. Onder deze organisaties vallen voornamelijk nationale toezichthouders. De EDPB controleert daarbij zelf ook op Europees niveau of de GDPR nageleefd wordt en doet voorstellen om deze te verbeteren (EDPB, 2022). Daarentegen beschikt de EDPB niet over een uitvoerende macht op Europees niveau. Het kan

slechts adviezen uitbrengen, welke adviezen wel behandeld moeten worden, maar er hoeven geen acties ondernomen te worden (EDPB, 2022). Wel beschikt de EDPB over nationale uitvoerende macht. Dit betekent dat de EDPB in elk specifiek land kan ingrijpen wanneer er wordt verondersteld dat een nationale toezichthouder onjuist gehandeld heeft. Hierin is de belangrijkste ingreep die de organisatie kan maken, het terugdraaien van besluiten van een nationale toezichthouder. Dit kan wanneer deze volgens de EDPB niet heeft gewerkt volgens de richtlijnen van de GDPR. Voortbouwend kan de EDPB ingrijpen bij het slecht functioneren van een toezichthouder. Onduidelijk is hoe dit in praktijk zou uitpakken, aangezien dit sinds de invoering van de GDPR nog niet van toepassing is geweest (EDPB, 2022).

De EDPB is niet zoals andere toezichthouders gebonden aan nationale wetgeving. Hierdoor verkrijgt de EDPB alleen legitimiteit middels de Europese Unie en de GDPR. De regels die van toepassing zijn op de EDPB zijn vastgelegd in artikel 70 en 75 van de Regulation (EU) 2016/679. (EDPB, 2021).

De EDPB is ook middels GDPR wetgeving verplicht om een jaarrapport op te stellen. Binnen dit jaarrapport discussieert de EDPB over tal van zaken die aan bod zijn gekomen bij internationale en nationale meldingen. Tevens deelt de EDPB de visie over hoe de toekomst eruit moet zien ten aanzien van beleid rondom online persoonsgegevens en worden huidige beleidsmaatregelen geëvalueerd (EDPB, 2021). Daarentegen geeft het jaarrapport niet aan hoeveel personeel de EDPB heeft, hoe de management structuur eruit ziet en wat het budget is.

Uit andere documenten blijkt dat de EDPB bestaat uit 21 personen, waarvan 5 managementleden. Het management wisselt om de 5 jaar. Ook deze documenten verschaffen geen informatie over het budget van het EDPB en is dus in dit opzicht niet transparant. Wel wordt een duidelijke visie gedeeld over waar de EDPB voor staat. Zo willen ze meer transparantie, betere regelgeving en strenger beleid. Hoe dit bereikt gaat worden blijft echter onduidelijk (EDPB, 2021).

4.3 beantwoording van de hypothese 2 en 3

In de voorgaande paragrafen is van 6 landen en 1 internationale organisatie besproken hoe de toezichthouders functioneren. In deze paragraaf wordt de internationale vergelijking gemaakt van de formele, organisatorische en uitvoerende macht. Tabel 3 geeft de resultaten in 1 oogopslag weer en de paragrafen daarna geven de onderbouwing. Deze resultaten van de internationale vergelijking leiden tot de toetsing van de hypothesen en het antwoord op de deelvragen en de hoofdvraag. Bij het beantwoorden van deze onderdelen zal er verwezen worden naar de tabel en de begrippen die mogelijke verbanden weergeven.

Tabel 3 Scores van de toezichthouders bij de drie vormen van macht

<i>Toezichthouder</i>	<i>Nederland (AP)</i>	<i>België (GBA)</i>	<i>Frankrijk (CNIL)</i>	<i>Finland (Data protection ombudsman)</i>	<i>Ierland (DPC)</i>	<i>Malta (IDPC)</i>	<i>EDPB</i>
<i>Formeel juridisch perspectief</i>							
Formele autonomie	1	1	1	1	1	1	0
Institutionele autonomie	1	1	0	0	1	1	0
Agenda setting	1	1	0	1	1	1	1
Informatiemacht	1	1	1	1	1	1	1
Ondervragingsmacht	1	1	1	1	1	1	0
Sanctiemacht	1	1	1	1	1	1	0
<i>Organisatorisch perspectief</i>							
Missie en strategie	0	1	0	0	1	1	0
Personeel	0	1	0	1	1	0	0
Grootte van budget	0	1	1	1	0	1	0
Leiderschapsstructuur	1	1	1	1	0	1	1
Leiderschapssamenstelling	1	1	0	0	0	1	1
Netwerken	1	1	1	0	1	1	0
<i>Uitvoeringsperspectief</i>							
Productiviteit	1	1	1	1	1	1	0
Effectiviteit	0	1	1	0	1	0	0
Geloofwaardigheid	1	1	1	1	1	1	1
Creativiteit	0	0	0	0	0	0	0
Impact	0	1	1	0	0	0	1
Transparantie	1	0	0	0	0	1	0

De eerste hypothese waarnaar gekeken zal worden, betreft de volgende: *H2: De formele, organisatorische en uitvoerende macht van de GDPR-toezichthouder verschilt per land.*

Uit tabel 3 wordt gevonden dat slechts op 3 gebieden de toezichthouders eenzelfde score hebben. Dit betreft creativiteit, waaruit blijkt dat toezichthouders weinig tot geen creativiteit tonen als het aankomt op bijvoorbeeld interpretatie van regelgeving of in de manier waarop er wordt gestimuleerd bij bedrijven om beter om te gaan met persoonlijke gegevens (Schwerin, 2018). Als tweede blijkt dat vanuit wetgeving elke toezichthouder genoeg mogelijkheden heeft om de informatie te verkrijgen die nodig is. Dit komt voort uit het feit dat deze regelgeving relatief gezien strak is vastgelegd in de wetgeving van de GDPR waardoor er weinig speelruimte overblijft (Heine, 2021). Ten derde, elke toezichthouder lijkt een zekere mate van vertrouwen te genieten. Dit komt voornamelijk voort uit de vele publicaties die geproduceerd worden en het feit dat er voor elke toezichthouder een controlerend orgaan is. Zo worden de nationale toezichthouders overzien door de EDPB en de EDPB wordt in het gareel gehouden door de Europese Commissie. Hierdoor is er een hoge mate van controle waardoor vertrouwen wordt gewaarborgd (Bradford, et al., 2020).

Door middel van deze informatie kan gesteld worden dat H2 correct is. Geen enkele toezichthouder scoort exact hetzelfde op het gebied van de drie dimensies van macht. Hierbij komen deze verschillen voort uit meerdere redenen, waarbij er een verband lijkt te zijn dat naarmate er in mindere mate capaciteit is er ook een mindere mate van uitvoerende macht is. Afsluitend biedt de GDPR richtlijnen die voor overeenkomsten verzorgen binnen de toezichthouders op het gebied van formele macht, maar deze richtlijnen zijn niet specifiek genoeg om toezichthouders identiek aan elkaar te maken.

Verder kan opgemerkt worden dat er binnen toezichthouders ook veelal verschillen zijn binnen de organisatorische macht als wel uitvoerende macht. Hierbij lijkt er een samenhang te zijn tussen een slechte organisatorische macht en uitvoerende macht. Zo is de impact onvoldoende bij Nederland als wel Finland en Ierland. Bij de AP en DPC kan dit verklaard worden door het tekort in het budget waardoor ze niet de mogelijkheden hebben om de werkzaamheden uit te voeren die ze willen (Autoriteit Persoonsgegevens, 2021) (Data Protection Commission, 2021). En bij de AP leidt het zelfs ertoe dat niet alle inkomende meldingen behandeld kunnen worden (Autoriteit Persoonsgegevens, 2022). Daarbij scoren de andere toezichthouders wel goed op budget of personeel en daar is de impact voldoende of mogelijk meer dan voldoende. Zo heeft

CNIL een duidelijke impact ook bij grotere bedrijven. Dit lijkt dan mogelijk gemaakt te worden doordat CNIL wel over de juiste organisatorische macht beschikt om dit te bewerkstelligen (CNIL, 2021b).

Nu duidelijk is dat er verschillen kunnen zijn binnen de toezichthouders zal er gekeken worden of de volgende hypothese ook klopt: *Hypothese 3: GDPR toezichthouders hebben als functie om op te treden als straffende toezichthouders.*

Hiervoor wordt er gekeken naar de mogelijkheden die de toezichthouders krijgen vanuit de GDPR alsmede hoe deze worden ingezet. Als antwoord wordt hierop gevonden dat vanuit een institutioneel perspectief de toezichthouders over alle tools zouden moeten beschikken om een impact te kunnen maken in de samenleving. Zo beschikken de toezichthouders over de formele macht om aan informatie te komen op meerdere manieren. Naast normaal onderzoek kan een toezichthouder ook door middel van wetgeving informatie opeisen vanuit een bedrijf en personen ondervragen die mogelijke waardevolle informatie hebben. Daarbovenop beschikken alle toezichthouders over meerdere mogelijkheden om sancties uit te delen. In praktijk blijkt overigens dat er veelal verschillen zijn in hoe deze institutionele macht vertaald wordt naar de werkelijkheid. Zo zijn er toezichthouders die wel alle mogelijkheden inzetten, maar niet de beoogde impact en effectiviteit behalen. Hierbij spelen meerdere factoren een rol. Zo heeft een land als Malta te weinig personeel om uitgedeelde sancties op te volgen en te controleren of deze sancties impact hebben gehad (IDPC, 2020). Finland is niet transparant genoeg om hierover te kunnen oordelen en een land als Nederland heeft nog te veel meldingen open staan om effectief bezig te kunnen zijn, waardoor belangrijke zaken niet altijd snel genoeg opgepakt worden (Autoriteit Persoonsgegevens, 2022). Afsluitend nemen grote tech bedrijven de GDPR en de Ierse toezichthouder niet serieus waardoor er amper veranderingen doorgevoerd worden op basis van het onderzoeken van de Ierse toezichthouder (Taylor, 2021). Vanuit alle toezichthouders kan dus aangegeven worden dat deze hoog inzetten op het uitdelen van sancties. De enige vorm van sancties die hier mist, is het sluiten van bedrijven Dit komt doordat bedrijven die persoonlijke informatie verwerken vaak een belangrijke rol spelen in de maatschappij en niet zomaar voor langere tijd dicht kunnen.

Dit maakt dat H3 niet volledig geaccepteerd kan worden als hypothese. Ondanks dat de toezichthouders ernaar streven om sancties uit te delen, lijkt het erop dat ze soms niet meer kunnen dan slechts rapporteren en adviseren. Hierin zit wel een verschil per toezichthouder, zo

kan een grotere toezichthouder met meer personeel meer sancties opleggen dan toezichthouders met kleinere capaciteiten. Ook kan gesteld worden dat als er naar de hoogte van de boetes gekeken wordt, dat deze niet aan het maximum van 4% van de wereldwijde jaaromzet zitten. En gezien deze boetes het belangrijkste sanctie middel zijn, maakt dat de toezichthouders meer een rol van informateur zullen vervullen omdat hun rapporten en adviezen meer invloed hebben op rechtspersonen in vergelijking tot de sancties. Ofwel toezichthouders zijn blaffende honden in plaats van bijtende honden.

Afsluitend zal er naar de laatste hypothese gekeken worden.: *H4 Naarmate er een hogere organisatorische macht is, zullen toezichthouders eerder gevaren voor privacy kunnen opsporen.*

Hier is het allereerst van belang om te kijken naar de invloed van de capaciteiten op het detecteren van deze problemen. Hier wordt gevonden dat budget en personeel een gematigde rol spelen in het detecteren van mogelijke gevaren bij privacy. Als gekeken wordt naar de jaarrapporten dan kunnen de toezichthouders duidelijk aangeven wat de belangrijkste vraagstukken zijn op het gebied van online persoonsgegevens (Gegevensbeschermingautoriteit, 2021) (Autoriteit Persoonsgegevens, 2021a)(IDPC, 2020)(CNIL, 2021a). Zo is elk land zich bewust van de impact van corona en houdt elke toezichthouder bedrijven en overheden in de gaten of online persoonsgegevens niet geschonden worden door maatregelen die genomen worden tegen corona. Tevens zijn alle toezichthouders zich goed bewust van de gevaren die grote tech bedrijven vormen op het gebied van privacy en waar mogelijk combineren ze krachten. Afsluitend houden toezichthouders overheden goed in de gaten wanneer deze besluiten om meer processen te digitaliseren. Hierdoor zijn de toezichthouders vroegtijdig op de hoogte van mogelijke problemen die kunnen ontstaan bij deze digitalisering (Data Protection Commission, 2021)(Gegevensbeschermingautoriteit, 2020).

Overigens blijkt wel dat de meeste toezichthouders niet over het budget beschikken dat ze zouden willen en nodig hebben (EDPB, 2021). Zo is er bij landen als Nederland, Malta en Ierland meer budget nodig om alle meldingen beter te verwerken. Hierdoor kan het zijn dat toezichthouders zich minder bewust zijn van de kleinere datalekken. Door deze tekorten kan het dan ook zijn dat, alhoewel de toezichthouders wel de signalen opvangen, deze niet beantwoord kunnen worden. Zo is er meer personeel nodig om rechtszaken te kunnen winnen van grote tech bedrijven die miljoenen te besteden hebben aan advocaten (Claypoole, 2014).

Een ander voorbeeld is dat Tiktok meer persoonsgegevens opslaat dan het nodig heeft om te functioneren. Hier is tot op heden nog niks aan gedaan door toezichthouders doordat er nog zaken open liggen bij zowel grote als kleine al langer bestaande organisaties (Touma, 2022). Hierdoor kan als conclusie getrokken worden dat toezichthouders op de hoogte zijn van de belangrijkste problemen bij het beschermen van persoonsgegevens, maar dat er nog niet altijd de middelen zijn om deze te bestrijden.

Wanneer gekeken wordt naar de resultaten, dan zijn er niet genoeg aanwijzingen dat H4 aangenomen kan worden. Capaciteiten lijken slechts een gematigde rol te spelen in het proces om tijdig gevaren van privacy te ontdekken. Zo zijn alle toezichthouders ondanks hun verschil in capaciteiten goed op de hoogte van de laatste trends in privacy, en elke toezichthouder publiceert hier ook over in zowel jaarrapporten alsmede losse artikelen. Daarbij lijkt het er op dat capaciteiten een belangrijkere rol spelen bij het oplossen van deze problemen. Aan de hand van deze informatie wordt hypothese 4 verworpen.

Om een beter beeld te krijgen van de internationale samenwerking van toezichthouders zal vervolgens de volgende deelvraag beantwoord worden: *Welke lessen kunnen er gehaald worden uit de onderlinge relaties van de drie machten*

Nu dat er een antwoord is verstrekt op de 4 hypothesen, kan deze informatie gebruikt worden in combinatie met tabel 3 om een antwoord te verschaffen op de hoofdvraag: *Hoe hebben de formele en organisatorische macht invloed op de uitvoerende macht?*

Er kan gesteld worden dat de formele macht van een toezichthouder van belang is bij welke soort taken deze toezichthouder kan ontplooiën. Zo is een toezichthouder die geen wettelijke bevoegdheden heeft om boetes uit te delen meer beperkt in diens activiteiten dan een toezichthouder die deze rechten wel heeft. Daarbij lijkt er een duidelijke correlatie te bestaan tussen het personeel en het budget en de effectiviteit en impact van een toezichthouder. Zo hadden de twee toezichthouders met te weinig budget ook een onvoldoende mate van impact in hun desbetreffende landen. De toezichthouders die wel voldoende budget hadden, zagen wel succes in de impact. Dit wordt duidelijk als gekeken wordt naar de GBA en CNIL, beide toezichthouders hadden zowel genoeg personeel als budget. Dit had als gevolg dat ze tal van zaken konden onderzoeken en op deze onderzochte zaken ook veranderingen te weeg konden

brengen(CNIL, 2021a)(Gegevensbeschermingautoriteit, 2021). Waar landen als Nederland en Ierland door hun tekorten juist faalden om deze veranderingen te bewerkstelligen (Autoriteit Persoonsgegevens, 2021)(Data Protection Commission, 2021).

Deze bevindingen lijken dan ook door te vloeien in de uitvoerende macht van toezichthouders. De uitvoerende macht toonde een correlatie tussen het algeheel goed functioneren van een toezichthouder en het behalen van resultaten zoals het uitdelen van hoge sancties. Waarbij factoren als impact en effectiviteit een extra bijdrage leken te tonen. Zo heeft de GBA recent uitspraken gedaan over advertentiegebruik op het internet. Hiermee werd afgedwongen dat deze advertentiemogelijkheden moeten veranderen binnen heel Europa. En CNIL heeft naast Google ook andere grote bedrijven gedwongen om veranderingen te ondergaan. Hier bovenop hadden ze mogelijkheden om vervolgonderzoeken te starten en opnieuw boetes op te leggen wanneer deze systemen slecht of niet waren toegevoegd, zoals wederom Google die een vervolgs boete kreeg voor het onjuist implementeren van privacybescherming (CNIL, 2022a). Dit is mede mogelijk gemaakt door het beschikbare personeel en door effectief te werk te gaan (CNIL, 2022a) Als dit wordt vergeleken met de IDPC waar een duidelijk personeelstekort is, dan wordt waargenomen dat deze niet in staat zijn om eenzelfde resultaat te behalen (IDPC, 2020). Zo lukt het de IDPC wel om boetes uit te delen, maar vervolgonderzoeken en controles blijven daarna uit. Hierdoor kan de impact van de beslissingen van de IDPC niet gegarandeerd en gecontroleerd worden. Dit kan gezien worden als een mindere mate van uitvoerende macht die voort lijkt te komen uit de weinige capaciteiten (IDPC, 2020).

Voortbouwend wordt gevonden dat ondanks dat toezichthouders relatief vaak scoren op impact, deze impact verbeterd zou kunnen worden wanneer toezichthouders strenger optreden. Binnen hun juridische mogelijkheden is het opleggen van een boete van 20 miljoen of 4% van het jaarlijks inkomen, waarbij de hoogst mogelijke optie van toepassing kan zijn. Hier wordt gevonden dat geen van de toezichthouders deze boetes daadwerkelijk hebben uitgedeeld. Doordat deze sanctie niet volledig wordt benut, zou er een correlatie kunnen zijn tussen het feit dat de boetes over het algemeen laag zijn en de impact klein. Voor veel bedrijven blijft de optie om een boete te betalen goedkoper dan veranderingen door voeren (Houser et al., 2018). Zeker wanneer, zoals eerder aangegeven, er niet altijd de capaciteit is om organisaties te blijven controleren (EDPB, 2021). Dit zou het idee verder steunen dat de uitvoerende macht van een toezichthouder afhangt van diens capaciteiten. Hierbij moet wel de kanttekening geplaatst worden dat de GDPR toezichthouders meer gericht zijn op een rapporterende instantie, dit zou

een mogelijk tegenwicht bieden waarom boetes zo laag zijn. Desondanks kan er gesproken worden van een lagere uitvoerende macht wanneer de sancties niet volledig benut worden terwijl ze wel aanwezig kunnen zijn.

Een belangrijke laatste bevinding is dat zonder de juiste juridische formele punten toezichthouders in mindere mate tot niet zouden functioneren. Doordat de GDPR een aantal punten scherper heeft afgestemd om nationaal over te nemen, wordt ervoor gezorgd dat de basis hetzelfde is. Daarbij moet wel opgemerkt worden dat in de uitvoering niet alle toezichthouders hier even goed op leveren. Zo zijn er een aantal toezichthouders, zoals Finland en Ierland, die niet transparant genoeg zijn over uitkomsten van onderzoeken als wel de effectiviteit die ze gehad hebben. Ook wanneer gekeken wordt naar de managementlagen blijkt dat dit iets is wat niet door alle landen even goed gerapporteerd wordt. Hierdoor zou het kunnen zijn dat er sprake is van belangverstremming zonder dat dit bekend is.

Afsluitend moet gesteld worden dat er samenhang is gevonden tussen de drie dimensies van macht en dat een hogere formele en organisatorische macht kunnen zorgen voor een hogere uitvoerende macht. Daarentegen kan het ook zijn dat een toezichthouder, ondanks in het bezit te zijn van alle juiste capaciteiten, nog steeds kan falen. Dit komt voort uit het feit dat persoonsgegevens en de digitale wereld zeer complex zijn (Benbaya et al., 2020). Hierbij kan het zijn dat voldoende kennis hebben niet garandeert dat rechtszaken gewonnen worden. Daarbij zullen de grotere tech bedrijven altijd meer mogelijkheden hebben als het aankomt op advocaten en geld (Houser et al., 2018). Dit maakt dat de juiste capaciteit geen garantie kan geven, waardoor falen een mogelijkheid blijft. Het is dan slechts hoe groot het falen is wat bepaald wordt door de capaciteiten van de toezichthouders (EDPB, 2021).

5 Internationale vergelijking van GDPR-toezichthouders de conclusie

5.1 Beantwoording hoofdvraag

Aan de hand van de analyse en de beantwoording van de hypotheses kan er nu antwoord gegeven worden op de hoofdvraag: *Hoe zijn de formele en organisatorische macht van invloed op de uitvoerende macht?*

Hier moet dan allereest kort gekeken worden naar hoe de GDPR toezichthouders deze dimensies van macht gebruiken en wat de invloed per macht is. Gevonden is dat elke toezichthouder een duidelijke basis heeft vanuit de GDPR die verwerkt is in nationale wetgeving. Hier zijn soms verschillen op te merken maar deze zijn gering en vaak gericht op openbare diensten om diens bevoegdheden te ondersteunen. De grootste verschillen zijn gevonden in zowel organisatorische macht als uitvoerende macht. Hierbij is bij de organisatorische macht vaak een verschil te merken in het budget als wel personeel. Waarbij er kleine verschillen op te merken zijn in missie en strategie.

Wanneer vervolgens gekeken wordt naar de invloed van de formele en organisatorische macht op de uitvoerende macht, blijkt dat deze twee dimensies van macht de uitvoerende macht beïnvloeden. Zo kan een toezichthouder slechts impactvol zijn als er vanuit de wetgeving genoeg mogelijkheden zijn om te interveniëren of om te rapporten. Wanneer dit ontbreekt, heeft een toezichthouder geen ruimte om veranderingen aan te brengen om de GDPR wetgeving goed uit te laten voeren. Daarbij komt kijken dat een toezichthouder afhangt van het personeel, budget en opleidingsniveau om efficiënt te kunnen werken. Wanneer een van deze begrippen in mindere mate aanwezig is, neemt zowel de impact alsmede de efficiëntie af bij een toezichthouder. Tevens kan door een tekort van organisatorische macht ook de transparantie dalen doordat er niet genoeg capaciteiten zijn om meerdere rapporten per jaar te publiceren. Hieruit blijkt dus dat als er een mindere mate van formele of organisatorische macht is er ook een afname zal zijn in de uitvoerende macht. Waarbij de formele macht voornamelijk van invloed is op impact en de organisatorische macht van invloed is op de impact, efficiëntie en transparantie.

5.2 Overige bevindingen

Een andere bevinding is dat door de aard van de regulatie van de GDPR er weinig ruimte is als het aankomt op het gebied van sancties. Hierdoor is er minimaal verschil te zien in welke sancties toezichthouders gebruiken. Dit bevordert internationale samenwerking doordat alle toezichthouders in beginsel eenzelfde soort werkwijze hanteren. Daarbij ontstaat er echter wel via deze regelgeving een probleem. Zo is het land waar het moederbedrijf gevestigd is verantwoordelijk voor de afhandeling van diens zaken. Dit maakt dat naarmate een land meer grote tech bedrijven heeft, deze toezichthouder over meer middelen moet beschikken. Hierdoor kan het zijn dat een toezichthouder veel meer capaciteiten nodig heeft dan de gemiddelde toezichthouder. Dit past niet altijd binnen het budget van een overheid. Als deze capaciteiten er niet zijn kan het zeer lastig worden om de sancties tegen het moederbedrijf uit te voeren doordat dit valt en staat met de nationale toezichthouder die over dat land gaat.

5.3 Aanbevelingen aan toezichthouders

Aan de hand van deze informatie volgen er een paar korte aanbevelingen voor de toezichthouders.

Zo zouden deze allereerst meer voordeel halen uit het publiceren van jaarrapporten op basis van een aantal vastgestelde criteria. Hierdoor wordt het overzichtelijk om toezichthouders onderling te vergelijken en kan er mogelijk beter geleerd worden van elkaar. Hier is het van belang dat er een specifieke periode wordt afgesproken wanneer deze opgeleverd moeten worden met tevens als voertaal Engels. Binnen deze jaarrapporten zou een van de criteria verbeterpunten kunnen betreffen voor valkuilen en problemen waar een nationale toezichthouder tegenaan is gelopen. Dit zou niet alleen bijdragen aan transparantie, maar ook zou dit wederom bijdragen aan het leervermogen van andere toezichthouders. Momenteel zijn het vooral West Europese landen die deze jaarrapporten ook in het Engels publiceren, hierdoor is er minder vergelijkingsmateriaal en kan er dus op internationaal vlak nog veel gewonnen worden op het gebied van transparantie.

Ten tweede is het voor overheden van belang om onderzoek te doen naar welke capaciteiten toezichthouders nodig hebben. Duidelijk is dat bijna elke toezichthouder een groter budget wenst. Maar er bestaat de mogelijkheid dat door het personeel specifieker op te leiden of door te zorgen voor extra regelgeving en macht voor een toezichthouder er al veel winst geboekt kan worden op impact en effectiviteit. Hierbij is het van belang dat er intern bij een toezichthouder ook beter gewerkt wordt aan diens missie en strategie. Hierin zou dan beter verwerkt kunnen

worden voor overheden waarom een verhoging in budget nodig is. Zo zou er een hogere mate van stimulatie zijn om samen te werken tussen overheid en toezichthouder wat mogelijk de organisatorische macht zou verbeteren.

6. Discussie

Nu de hoofdvraag beantwoord is, kan er gekeken worden naar de verbeterpunten binnen de gekozen theorieën en over de analyse.

6.1 Discussie van theorieën.

Allereerst kan gesteld worden dat Bovens & Wille een solide basis biedt voor het framework van het theoretisch kader. Het geeft duidelijk inzicht in welke aspecten een organisatie kenmerkt en wat deze aspecten inhouden. Daarentegen biedt het framework geen mogelijkheid om stakeholders mee te nemen in de analyse en ligt de focus veelal op het interne aspect van toezichthouders. Hierdoor kan het zijn dat stakeholders van buitenaf van invloed zijn op de prestaties van de toezichthouders zonder dat dit gevonden wordt binnen dit conceptueel model. Daarbij is wel bij deze theorie aan het licht gekomen dat er een correlatie bestaat tussen de drie machten onderling. Zo functioneert de uitvoerende macht slechter wanneer er vanuit de formele en organisatorische macht een slechte basis is gelegd. Dit betekent dat de drie vormen van macht mogelijk meer een opbouw van zichzelf zijn dan drie losse onderdelen die allereerst beschreven zijn. Dit is een toevoeging waar weinig aandacht aan is besteed binnen het originele model. Deze onderlinge samenhang van de dimensies zou nog verder onderzocht kunnen worden.

Tevens lijkt de theorie van Koop & Kessler (2020) weinig bij te dragen aan het onderzoek. De theorie omtrent de gevolgen van corruptie voor regulaties was op zichzelf interessant, maar doordat de EU strenge regels hanteert om toe te mogen treden is deze corruptie niet gevonden binnen het onderzoek. Deze theorie was slechts relevant geweest wanneer er naar landen als Hongarije gekeken wordt (Bozóki, Hegedűs, 2018). Hierdoor is de theorie niet slecht vanuit zichzelf maar sluit het niet genoeg aan op het huidige onderwerp om waardevol te kunnen zijn voor het beantwoorden van de hoofdvraag.

Als laatste kan gekeken worden naar de theorieën van de toezichthouders. Dan kan er gevonden worden dat er binnen de literatuur verdeeldheid heerst over tal van begrippen, zoals wat toezichthouders zijn en wat regulaties inhouden (Koop & Lodge, 2015). Hierdoor zou er beargumenteerd kunnen worden dat dit binnen het onderzoek verder uitgezocht moet worden om te voorkomen dat er een te eenzijdig begrip wordt overgenomen zonder andere beschrijvingen van de begrippen hierin mee te nemen. In een vervolgonderzoek zou getest kunnen worden of dit tot andere resultaten leidt.

6.2 Discussie punten analyse

Wanneer gekeken wordt naar de analyse, vallen een aantal punten op waar de analyse door beïnvloed kan zijn. Allereerst blijkt dat de verplichting om een jaarrapport uit te brengen voordelig werkt voor een onderzoek, hierdoor is het mogelijk om elke organisatie op eenzelfde moment te meten. Daarentegen biedt deze regelgeving te weinig houvast om eenzelfde soort rapporten te schrijven. Hierdoor ontstaat een verschil in transparantie van toezichthouders. Dit kan tot problemen leiden waardoor onjuiste conclusies getrokken kunnen worden omdat niet alle informatie over de werkwijze van toezichthouders beschikbaar is. Daarbij zijn sommige nationale toezichthouders sneller en publiceren ze meer dan andere toezichthouders. Zo zijn de AP, DPC en GBA zeer actief op het gebied van publicaties, waardoor wederom een verschil ontstaat in informatie tussen verschillende toezichthouders. Dit kan leiden tot een vertekend beeld. Voortbouwend publiceert niet elk land het volledige rapport in het Engels. Details kunnen worden verloren door vertalingen en samenvattingen die de uitslag van het onderzoek kunnen beïnvloeden. Hierdoor is het belangrijk om gebruik te maken van bestaande media artikelen. Overigens focussen deze zich ook meer op de hoofdzaken, waardoor wederom potentieel belangrijke details verloren gaan.

Tevens moet opgemerkt worden dat het gekozen jaar 2020, het begin was van een nieuwe era, covid 19, en als gevolg van deze ziekte een wereldwijde epidemie (pandemie). Door de pandemie is het leven van de mensen veelal veranderd, ook persoonsgegevens waren een grote discussie tijdens deze pandemie. Steeds meer diensten werden online aangeboden. Hierdoor kan data afwijken van andere jaren en kan het onderzoek slechts uitspraken doen over de periode van de pandemie. Daarentegen zou opgemerkt kunnen worden dat het juist belangrijk is om te kijken naar deze periode omdat er door de pandemie een vergrote nadruk is gekomen op thuiswerken en het gebruik maken van online diensten. De vraag die dan voor vervolg onderzoeken van belang is, is of de werkwijze van de mens definitief gewijzigd is door deze pandemie.

Alsmede moet opgemerkt worden dat de GDPR pas 4 jaar lang actief is. In deze relatief korte tijd zijn er veel veranderingen geweest in de wereld door de voorgenoemde pandemie. Dit maakt dat het lastig is om vergelijkingen te maken met het verleden, er zijn geen benchmarks van hoe het eerst ging. Mede omdat toezichthouders niet verplicht werden om deze data bij te

houden. Hierin is de GDPR revolutionair geweest en dat brengt vanzelfsprekend mogelijke problemen met zich mee. Hierdoor zal in de toekomst een soortgelijk onderzoek uitgevoerd moeten worden om na te gaan hoe de GDPR over tijd is aangepast en of nationale toezichthouders meer zullen gaan afwijken van de standaardprocedures die worden geleverd vanuit de GDPR.

Concluderend kan de aanbeveling worden gedaan dat er nog veel vervolg onderzoeken gedaan kunnen worden naar dit onderwerp. Zo kan dit onderzoek geen uitspraken doen over de toezichthouders, hun werkwijze en hoe de GDPR het dagelijks leven beïnvloedt. Al deze vragen zouden op zichzelf een onderzoek kunnen zijn. Belangrijk is om wel de GDPR te blijven monitoren om een zo duidelijk mogelijk beeld te krijgen van diens effecten op de Europese samenleving.

Literatuurlijst

- Anchrit Wille & Mark Bovens (2020): Watching EU watchdogs assessing the accountability powers of the European Court of auditors and the European Ombudsman, *Journal of European Integration*, DOI: 10.1080/07036337.2020.1852229
- Barnes, J. A. (1994). Watching the watchdog. *National Journal* (1975), 26(17), 985.
- Barzelay, M. (1997). "Central Audit Institutions and Performance Auditing: A Comparative Analysis of Organizational Strategies in the OECD." *Governance* 10 (3): 235–260. Doi:10.1111/0952-1895.411997041
- Benbya, H., Nan, N., Tanriverdi, H., & Yoo, Y. (2020). Complexity and information systems research in the emerging digital world. *Mis Quarterly*, 44(1), 1-17.
- Beldad, A., van der Geest, T., de Jong, M., & Steehouder, M. (2012). A cue or two and I'll trust you: Determinants of trust in government organizations in terms of their processing and usage of citizens' personal information disclosed online. *Government information quarterly*, 29(1), 41-49.
- Bradford, L., Aboy, M., & Liddell, K. (2020). COVID-19 contact tracing apps: a stress test for privacy, the GDPR, and data protection regimes. *Journal of Law and the Biosciences*, 7(1), Isaa034.
- Bovens, M. (2007). "Analysing and Assessing Accountability: A Conceptual Framework." *European Law Journal* 13 (4): 447–468. doi:10.1111/j.1468-0386.2007.00378.x.
- Bozóki, A., & Hegedűs, D. (2018). An externally constrained hybrid regime: Hungary in the European Union. *Democratization*, 25(7), 1173-1189.
- Braun, Heringa, Schinkelshoek, Bovend'Eert, Braun, Caelesta, Heringa, A. W., Bovend'Eert, P. P. T. (2021). *Lijdelijk toezien? : onafhankelijk toezicht in de democratische rechtsstaat*.
- Busuioc, M., and M. Lodge. (2017). "Reputation and Accountability Relationships: Managing Accountability Expectations through Reputation." *Public Administration Review* 77 (1): 91–100. doi:10.1111/puar.12612.
- Claypoole, T. F. (2014). *The Practical Tech Lawyer: Advising a Company on Data Security Compliance*. Bus. L. Today, 1.

- Ennals, J. R., & Gustavsen, B. (1999). *Work Organization and Europe As a Development Coalition*. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.
- Flink, C. M. (2017). Rethinking punctuated equilibrium theory: A public administration approach to budgetary changes. *Policy Studies Journal*, 45(1), 101-120.
- Fowler, L. L. (2015). *Watchdogs on the hill: the decline of congressional oversight of U.S. foreign relations* (Course Book).
- Fraillon, J., Ainley, J., Schulz, W., Friedman, T., & Duckworth, D. (2020). *Preparing for Life in a Digital World*. Cham: Springer International Publishing AG. doi.org/10.1007/978-3-030-38781-5
- Funnell, W., Wade, M., & Jupe, R. (2016). Stakeholder perceptions of performance audit credibility. *Accounting and Business Research*, 46(6), 601–619. doi:10.1080/00014788.2016.1157680
- Graham, C. (2002). *Strengthening institutional capacity in poor countries*. Brookings Institution.
- Gustavson, M., and A. Sundström. (2016). “Organizing the Audit Society: Does Good Auditing Generate Less Public Sector Corruption?” *Administration & Society* 1–25. doi:10.1177/0095399716674306.
- Harlow, C., & Rawlings, R. (2007). Promoting accountability in multilevel governance: A network approach. *European Law Journal*, 13, 542-562.
- Houser, K. A., & Voss, W. G. (2018). GDPR: The end of Google and Facebook or a new paradigm in data privacy. *Rich. JL & Tech.*, 25, 1.
- Hou, Y., Moynihan, D. P., & Ingraham, P. W. (2003). Capacity, Management, and Performance: Exploring the Links. *The American Review of Public Administration*, 33(3), 295–315. <https://doi.org/10.1177/0275074003251651>
- Huizinga, K., & de Bree, M. (2017). Doelverschuiving binnen toezichthoudende organisaties: typologie en optreden. *Tijdschrift voor Toezicht*, 2017(1-2), 35-46.
- Hutjes, J.M. & Buuren, J.A. van (1996) *De gevalsstudie: strategie van kwalitatief onderzoek*. Heerlen, Open Universiteit.

Jaeger, P. T., Bertot, J. C., & McClure, C. R. (2003). The impact of the USA Patriot Act on collection and analysis of personal information under the Foreign Intelligence Surveillance Act. *Government Information Quarterly*, 20(3), 295-314.

Joshi, A., & Houtzager, P. P. (2012). Widgets or Watchdogs? *Public Management Review*, 14(2), 145–162. <https://doi.org/10.1080/14719037.2012.657837>

Koop, C., and C. Hanretty. (2018). “Political Independence, Accountability, and the Quality of Regulatory Decision-making.” *Comparative Political Studies* 51 (1): 38–75. doi:10.1177/0010414017695329

Koop, C., & Kessler, P. (2020). Keeping control of regulation? Domestic constraints on the creation of independent authorities in emerging and developing economies. *Governance*, 34(2), 545-564.

Koop, C., & Lodge, M. (2015). What is regulation? An interdisciplinary concept analysis. *Regulation & Governance*, 11(1), 95-108.

Kostadinova, P. (2015). “Improving the Transparency and Accountability of EU Institutions: The Impact of the Office of the European Ombudsman.” *Journal of Common Market Studies* 53: 1–17.

Kuris, G. (2015). Watchdogs or guard dogs: Do anti-corruption agencies need strong teeth?. *Policy and Society*, 34(2), 125-135.

Lambrecht, A., Goldfarb, A., Bonatti, A., Ghose, A., Goldstein, D. G., Lewis, R., ... & Yao, S. (2014). How do firms make money selling digital goods online?. *Marketing Letters*, 25, 331-341.

Leiser, M. R. (2019). *The GDPR: one year on*.

Norris, P., & Nai, A. (Eds.). (2017). *Election watchdogs: transparency, accountability and integrity*. Oxford University Press.

Ottow, A. T., & Lavrijssen, S. A. C. M. (2011). Het Europese recht als hoeder van de onafhankelijkheid van nationale toezichthouders. *Tijdschrift voor Toezicht*, 2(3), 34-50.

Pierre, J., and J. de Fine Licht. (2019). “How Do Supreme Audit Institutions Manage Their Autonomy and Impact? A Comparative Analysis.” *Journal of European Public Policy* 26 (2): 226–245. doi:10.1080/13501763.2017.1408669

Pugh, D. S., Hickson, D. J., Hinings, C. R., & Turner, C. (1968). Dimensions of organization structure. *Administrative science quarterly*, 65-105.

Schwerin, S. (2018). Blockchain and privacy protection in the case of the European general data protection regulation (GDPR): a delphi study. *The Journal of the British Blockchain Association*, 1(1), 3554.

Solove, D. J., & Schwartz, P. M. (2020). *Information privacy law*. Aspen Publishing.

Stephenson, P. J. (2017). "Norms, Legitimacy and Institutional Independence: The Active Role of the European Court of Auditors in Setting International Standards." *Journal of Contemporary European Research* 13: 2.

Stuhmcke, A. (2012). *The Evolution of the Classical Ombudsman: A View from the Antipodes*. Available at SSRN 2310419.

Thomas, A. B. (1988). Does leadership make a difference to organizational performance?. *Administrative Science Quarterly*, 388-400.

Van Acker, W., and G. Bouckaert. (2019). "The Impact of Supreme Audit Institutions and Ombudsmen in Belgium and the Netherlands." *Financial Acc & Man* 35: 55–71. doi:10.1111/faam.12182.

Van Erp, J. G., Winter, H. B., Muller, E., Kummeling, H., & Nehmelman, R. (2020). *Toezichtsautoriteiten en inspecties*. Wolters Kluwer.

Van Loocke, E., and V. Put. (2011). "The Impact of Performance Audits of SAIs: A Review of the Existing Evidence." In *Performance Auditing: Contributing to Accountability in Democratic Government*, edited by J. Lonsdale, P. Wilkins, and T. Ling, 175–208. Cheltenham: Edward Elgar.

Van Muijen, J. J. (1999). Organizational culture: The focus questionnaire. *European Journal of work and organizational psychology*, 8(4), 551-568.

Vegter, J. G., & Maandag, P. I. W. R. (2015). *Regelgeving en beleid door onafhankelijke toezichthouders: de praktijk van ACM*. *Regelmaat*, 30, 201-220.

Wilkins, P. (2019). "Watching the Watchdogs: How Auditing Is Contributing to Governance." In *Public Sector Accounting, Accountability and Governance: Globalising the Experiences of Australia and New Zealand*, edited by R. Pilcher and D. Gilchrist, 80–91. London: Routledge.

Wonka, A., and B. Rittberger. (2010). “Credibility, Complexity and Uncertainty: Explaining the Organisational Independence of 29 EU Agencies.” *West European Politics* 33:4: 730–752. doi:10.1080/01402381003794597

Bronnenlijst

Autoriteit Persoonsgegevens [AP]. (2021, 1 maart). *AP luidt noodklok: explosieve toename hacks en datadiefstal*. Autoriteit Persoonsgegevens. <https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/nl/nieuws/ap-luidt-noodklok-explosieve-toename-hacks-en-datadiefstal>

Autoriteit Persoonsgegevens. (2021, 8 juni). *Jaarverslag 2020*. https://www.autoriteitpersoonsgegevens.nl/sites/default/files/atoms/files/ap_jaarverslag_2020.pdf

Autoriteit Persoonsgegevens. (2022, 13 oktober). *Jaarverslag 2021*. autoriteit persoonsgegegevens.nl. https://www.autoriteitpersoonsgegevens.nl/sites/default/files/atoms/files/ap_jaarverslag_2020.pdf

Autoriteit Persoonsgegevens. (z.d.). *Focus AP 2020-2023*. autoriteit persoonsgegegevens.nl. https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/sites/default/files/atoms/files/focus_ap_202-2023_groot.pdf

Autoriteit Persoonsgegevens. (2022). *Meldplicht datalekken*. Autoriteit Persoonsgegevens. <https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/nl/onderwerpen/beveiliging/meldplicht-datalekken>

CNIL. (2021a, maart 8). *Règlement intérieur de la CNIL | CNIL*. CNIL.fr. <https://www.cnil.fr/fr/reglement-interieur-de-la-cnil>

CNIL. (2021b, 19 mei). *CNIL publishes its 2020 activity report | CNIL*. CNIL.fr. <https://www.cnil.fr/en/cnil-publishes-its-2020-activity-report>

CNIL. (2022a). *Protect personal data Support innovation Preserve civil liberties*. cnil.fr. <https://www.cnil.fr/sites/default/files/atoms/files/cnil-in-a-nutshell-2022.pdf>

CNIL. (2022b, 6 januari). *Cookies: the CNIL fines GOOGLE a total of 150 million euros and FACEBOOK 60 million euros for non-compliance with French legislation | CNIL*. CNIL.fr. <https://www.cnil.fr/en/cookies-cnil-fines-google-total-150-million-euros-and-facebook-60-million-euros-non-compliance>

Data Protection Commission. (2019a). *Data protection legislation*. dataprotection.ie/en/dpc. <https://www.dataprotection.ie/en/dpc-guidance/law/data-protection-legislation>

Data Protection Commission. (2019b). *statement on increased funding of €1.6 million in 2020 Budget*. <https://www.dataprotection.ie/en/news-media/press-releases/data-protection-commission-statement-increased-funding-eu16-million-2020>

Data Protection Commission. (2021, 25 februari). dataprotection.ie. <https://www.dataprotection.ie/sites/default/files/uploads/2021-05/DPC%202020%20Annual%20Report%20%28English%29.pdf>

Department of Justice. (2022, 27 september). *Stronger, safer communities prioritised in Justice Budget 2023*. International Association of Privacy Professionals. <https://www.gov.ie/en/press-release/0d5ef-stronger-safer-communities-priorities-in-justice-budget-2023/>

EDPB. (2021). *2020 ANNUAL REPORT ENSURING DATA PROTECTION RIGHTS IN A CHANGING WORLD*. europa.eu. https://edpb.europa.eu/system/files/2021-06/edpb_aar_2020_final_27.05.21.pdf

EDPB. (2022). *Selection of cases of strategic importance*. europa.eu. https://edpb.europa.eu/system/files/2022-07/edpb_document_20220712_selectionofstrategiccases_en.pdf

European Commission. (2020). *GDPR – the fabric of a success story*. Europa.eu. https://commission.europa.eu/law/law-topic/data-protection/eu-data-protection-rules/gdpr-fabric-success-story_en

European Commission. (z.d.). *International Cooperation & Cooperation with Other Authorities | European Data Protection Board*. europa.eu. https://edpb.europa.eu/our-work-tools/support-cooperation-and-enforcement/international-cooperation-cooperation-other_en

European Union. (2020). *EUR-Lex - 32016L0680 - EN - EUR-Lex*. Europa.eu. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1527490238163&uri=CELEX:32016L0680>

Europese Commissie. (2022, 7 juni). *Data protection under GDPR*. Your Europe. https://europa.eu/youreurope/business/dealing-with-customers/data-protection/data-protection-gdpr/index_en.htm

gegevensbeschermingsautoriteit. (2020, 28 januari). *Strategisch plan 2020-2025*. gegevensbeschermingsautoriteit.be.

<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/strategisch-plan-2020-2025.pdf>

Gegevensbeschermingautoriteit. (2021). *Jaarverslag 2020*. gegevensbeschermingsautoriteit.be.

<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/jaarverslag-2020.pdf>

Gegevensbeschermingsautoriteit. (2022). *Beheersplan 2022*. Gegevensbeschermingsautoriteit.be.

<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/beheersplan-2022.pdf>

Heine, I. (2021, 13 september). *3 Years Later: An Analysis of GDPR Enforcement*. Center for Strategic and International Studies. <https://www.csis.org/blogs/strategic-technologies-blog/3-years-later-analysis-gdpr-enforcement>

IDPC. (2019). *CHAPTER 586 DATA PROTECTION ACT*. idpc.org. <https://idpc.org/mt/wp-content/uploads/2020/07/CAP-586.pdf>

IDPC. (2020). *Annual report 2019*. idpc.org. <https://idpc.org/mt/wp-content/uploads/2021/04/IDPC-Annual-Report-2019.pdf>

Inspectieraad. (2019). *Reflecties op de staat van het toezicht*. Rijksinspecties. <https://www.rijksinspecties.nl/binaries/inspectieraad/documenten/publicaties/2019/07/reflecties-op-de-staat-van-het-toezicht/reflecties-op-de-staat-van-het-toezicht/Reflecties+op+de+staat+van+het+toezicht+digiboek.pdf>

Klosowski, T. (z.d.). *How to Protect Your Digital Privacy*. The Privacy Project Guides - The New York Times. <https://www.nytimes.com/guides/privacy-project/how-to-protect-your-digital-privacy>

Ministry of Justice. (z.d.). *Data Protection Legislation*. finlex. Geraadpleegd op 16 oktober 2022, van <https://www.finlex.fi/en/laki/kaannokset/2018/en20181050.pdf>

Ramdharie, S. (2019, 21 januari). *Franse privacywaakhond legt Google 50 miljoen euro boete op*. de Volkskrant. <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/franse-privacywaakhond-legt-google-50-miljoen-euro-boete-op~b6af1678/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F>

Standards in Public Office Commission. (z.d.). List of Bodies with DPOs. lobbying.ie. Geraadpleegd op 19 oktober 2022, van <https://www.lobbying.ie/help-resources/information-for-public-bodies/list-of-bodies-with-dpos/>

Taylor, C. (2021, 27 april). *DPC rejects criticism of its regulation of big tech companies*. The Irish Times. <https://www.irishtimes.com/business/technology/dpc-rejects-criticism-of-its-regulation-of-big-tech-companies-1.4549370>

Teunis, H. (2020, 14 februari). *Privacyautoriteit kan drukte niet aan: grove privacyschendingen dreigen*. RTL Nieuws. <https://www.rtlnieuws.nl/tech/artikel/5020511/autoriteit-persoonsgegevens-tekort-drukke-privacyklachten-avg-d66-sp>

The Data Protection Ombudsman. (2021). *Annual report of the office of the Data Protection Ombudsman* 2020. <https://tietosuoja.fi/documents/6927448/92481282/Office+of+the+Data+Protection+Ombudsman+Annual+Report+2020.pdf/763f4b97-4e44-7396-d440-2b590c87ef0c/Office+of+the+Data+Protection+Ombudsman+Annual+Report+2020.pdf?t=1632724896679>

The Data Protection Ombudsman. (z.d.). *Mission statement | Data Protection Ombudsman's Office*. Tietosuoja valtuutetun toimisto. Geraadpleegd op 8 december 2022, van <https://tietosuoja.fi/en/mission-statement>

Touma, R. (2022, 20 juli). *TikTok has been accused of 'aggressive' data harvesting. Is your information at risk?* the Guardian. <https://www.theguardian.com/technology/2022/jul/19/tiktok-has-been-accused-of-aggressive-data-harvesting-is-your-information-at-risk>

Wolford, B. (2022, 26 mei). *What is GDPR, the EU's new data protection law?* GDPR.eu. <https://gdpr.eu/what-is-gdpr/?cn-reloaded=1>